

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická

Názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Denisa Fišerová**
Osobní číslo: **H20126**
Studijní program: **B0288A250002 Humanitní studia**
Specializace: **Humanitní studia – Specializace v pedagogických vědách**
Téma práce: **Názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu**
Téma práce anglicky: **University of Pardubice students' point of view on homoparentality**
Zadávající katedra: **Katedra věd o výchově**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je představit problematiku homoparentality a následně zjistit, jaké jsou názory studentů Univerzity Pardubice na tuto problematiku.

Teoretická část bude vycházet z odborné literatury a vymezí základní pojmy jako např. homosexualita, gender, sexuální identita. Dále budou uvedeny možnosti vzniku homoparentálních rodin v ČR a v některých vybraných zemích.

Praktická část bude zpracována kvantitativním výzkumným šetřením. Za pomoci dotazníku jako výzkumného nástroje. Základní výzkumný soubor budou tvořit studenti Univerzity Pardubice. Cílem výzkumu bude zjistit, jaký názor mají studenti Univerzity Pardubice na homoparentalitu.

Rozsah pracovní zprávy:

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BUREŠOVÁ, Kateřina. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020. ISBN: 978-80-7330-371-6.

ČSÚ. *Partnerské svazky osob stejného pohlaví v České republice a v Evropě*. Praha : ČSÚ, 2013. [Online] <https://www.czso.cz/documents/10180/20533820/csav102413opr.pdf/952872bd-1745-4ce0-a21bc30bbc03ef47>

FAFEJTA, Martin. *Sexualita a sexuální identita: Sociální povaha přirozenosti*. Praha: Portál, 2016. ISBN: 978-80-262-1030-6.

SIVÁK, Jakub. *Náhradní mateřství v českém právu a související otázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN: 978-80-7552-678-6.

SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016. ISBN: 978-80-88163-09-1.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Lucie Hájková

Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce: **2. května 2022**

Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2023**

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D. v.r.
děkan

Ing. Jaroslav Myslivec, Ph.D. v.r.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 1. května 2022

Prohlašuji:

Práci s názvem *Názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu* jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnici Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne

Denisa Fišerová v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Největší poděkování patří vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Lucii Hájkové za její odbornou pomoc, cenné rady, trpělivost a vstřícný přístup při vedení mé bakalářské práce. Také bych chtěla poděkovat svým nejbližším, kteří mě po celou dobu studia podporovali. Poděkování patří také respondentům, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout. V neposlední řadě chci také poděkovat panu Ing. Jaroslavu Myslivcovi, Ph.D. a paní PhDr. Marcele Ehlové, Ph.D. za jejich cenné rady.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce bude seznámit čtenáře s homoparentalitou. Práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. Cílem teoretické části bude seznámit čtenáře s homoparentalitou a terminologií s ní spojenou. V druhé kapitole budou obsaženy způsoby, kterými mohou homoparentální rodiny vzniknout. Třetí kapitola bude zaměřena na známé homoparentální rodiny ze sociálních sítí. Čtvrtá kapitola bude shrnovat nejčastější argumenty proti homoparentalitě a jejich vyvrácení. Poslední kapitolou teoretické části je krátký pohled na homoparentalitu a homosexualitu v Evropě. Praktická část bude provedena za využití kvantitativního přístupu za pomoci dotazníku jako výzkumného nástroje. Cílem výzkumného šetření bude zjistit, jaké názory mají studenti Univerzity Pardubice na homoparentalitu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Homoparentalita, homosexualita, student Univerzity Pardubice, rodičovství, rodina, dítě.

TITLE

University of Pardubice students' point of view on homoparentality.

ANNOTATION

The focus of this bachelor thesis is to introduce readers to the issue of homoparentality. The theoretical part focuses on acquainting the reader with homoparentality and the terminology associated with it. The second chapter contains the ways in which homoparental families can arise. Third chapter focuses on homoparental families which are famous on social media. Fourth chapter introduces some of the arguments which are used against the homoparentality and their disproof. The last chapter of the theoretical part focuses on homoparentality and homosexuality in Europe. The practical part is based on the quantitative research, using a questionnaire. The aim of the research is to find out University of Pardubice students' point of view on homoparentality.

KEYWORD

Homoparentality, homosexuality, student of the University of Pardubice, parenthood, family, child.

Obsah

Úvod	9
TEORETICKÁ ČÁST	
1 Terminologie	10
1.1 Sexualita.....	10
1.2 Sexuální orientace	10
1.3 Homosexualita	10
1.3.1 Vývoj pohledu na homosexualitu v České republice	10
1.4 Sexuální identita	11
1.5 Gender.....	11
1.6 Registrované partnerství	12
1.7 Rodičovství	12
1.7.1 Biologické.....	13
1.7.2 Právní.....	13
1.7.3 Sociální	14
1.8 Výchova	15
1.9 Homoparentalita.....	15
2 Vznik homoparentální rodiny	17
2.1 Rodičovství z heterosexuálního soužití	18
2.2 Heterosexuální pohlavní styk.....	18
2.3 Sdílené rodičovství	19
2.4 Umělé oplodnění – asistovaná reprodukce	19
2.4.1 Asistovaná reprodukce v rámci center.....	20
2.4.2 Inseminace bez odborné asistence	22
2.5 Rodičovství odvozením – náhradní rodinná péče.....	23
2.5.1 Osvojení.....	23
2.5.2 Pěstounská péče	24
2.5.3 Poručenství	24
2.6 Náhradní mateřství.....	25
2.6.1 Ukotvení náhradního mateřství v českém právu	25
2.6.2 Náhradní mateřství v České republice.....	26
3 Známé homoparentální rodiny ze sociálních sítí	27
3.1 Dva tátové	27
3.1.1 Náhradní mateřství v USA	27

3.2	Ema má táty	28
3.3	Dve maminy	28
3.4	Mámy ze vsi	29
4	Argumenty proti homoparentalitě	30
5	Krátký pohled na homoparentalitu a homosexualitu v Evropě	33
PRAKTICKÁ ČÁST		
6	Metodologie výzkumného šetření	34
6.1	Cíl výzkumného šetření	34
6.2	Výzkumné otázky	35
6.3	Formulace hypotéz	35
6.4	Výzkumný soubor	36
6.5	Metoda sběru dat	36
7	Vyhodnocení dat a interpretace výsledků z výzkumného šetření	37
7.1	Statistické ověření hypotéz	62
7.2	Závěr výzkumného šetření	74
	Závěr	77
	Seznam použité literatury	78
	Seznam tabulek	82
	Seznam grafů	84
	Přílohy	85
	Příloha č. 1: dotazník	85

Úvod

Pro bakalářskou práci jsem zvolila téma Názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu. Cílem této práce je hlavně seznámit čtenáře s homoparentalitou a terminologií s ní spojenou.

Práce je rozdělaná na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část je tvořena pěti kapitolami. První kapitola teoretické části pojednává o homoparentalitě jako takové a o pojmech, které k ní neodmyslitelně patří. Jedná se o pojmy jako sexualita, sexuální orientace, homosexualita, sexuální identita, gender, rodičovství, výchova a v neposlední řadě samotná homoparentalita. Definování základní terminologie je klíčové pro porozumění následujícím kapitolám. Druhá kapitola již zmiňuje způsoby, jakými může homoparentální rodina vzniknout. Od sdíleného rodičovství, přes umělé oplodnění a forem náhradní rodinné péče, až po náhradní mateřství. Ve třetí kapitole teoretické práce jsou uvedeny homoparentální rodiny, které vystupují na sociálních sítích. Těmito rodinami jsou Dva tátové, Ema má táty, Dve maminy a Mámy ze vsi. U každého páru se nachází krátký popis a nechybí ani informace o tom, jaký způsob pro založení svojí homoparentální rodiny zvolili. Předposlední čtvrtá kapitola obsahuje šest nejčastějších argumentů, které se na konto homoparentálního rodičovství objevují. V kapitole se nachází např. tyto: „Dítě se může homosexualitě naučit od svých rodičů.“, „Dítě potřebuje biologickou matku.“, „Homosexuální pár nebude schopen poskytnout druhý vzor.“ a další. Současně jsou všechny tyto argumenty v kapitole vyvráceny, jelikož ve většině případů nejsou ničím podloženy. Poslední, tedy pátá kapitola nabízí stručný pohled na homoparentalitu a homosexualitu v Evropě.

Praktická část využívá kvantitativní výzkum, který byl uskutečněn za pomoci dotazníkového šetření. Cílem výzkumného šetření je zjistit jaký mají studenti Univerzity Pardubice názor na homoparentalitu a otázky s ní související.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Terminologie

1.1 Sexualita

Sexualitu označujeme jako projevy lidského chování přímo směřujícího k reprodukci lidského rodu. Popřípadě jako prostředek k fyzickému či psychickému uspokojení sexuální touhy.¹

1.2 Sexuální orientace

Sexuální orientace je neměnný a celoživotní stav. Nositel tento stav nezpůsobuje ani si ho nevybírá. Jedná se o výlučné či převažující citové a erotické preference daného jedince. Většinou část populace zastávají jedinci s heterosexuální orientací, neboli přitažlivostí vůči osobám opačného pohlaví. Menšinou část ve společnosti poté tvoří jedinci homosexuální, tedy osoby s přitažlivostí vůči osobám totožného pohlaví. Můžeme se setkat také například s orientací bisexuální, kdy může být náklonnost k oběma pohlavím v různém rozmezí.²

1.3 Homosexualita

Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole homosexualita je druh sexuální orientace na osoby stejného pohlaví. Homosexualita a převážně to, jak na ni společnost pohlíží, prošla z historického hlediska mnoha změnami.³ Pokud je muž přitahován muži je označován za gaye. Žena přitahována ženami se obvykle označuje jako lesba.⁴

1.3.1 Vývoj pohledu na homosexualitu v České republice

Již ve 30. letech 20. století se začaly v tehdejší Československu projevovat tendence pro zrovnoprávnění sexuálních menšin. Československo bylo jednou z nejvyspělejších a nejliberálnějších zemí světa. Tyto tendence byly narušeny ve 40. letech 20. století nejprve zásahem nacistického Německa a později nástupem komunismu, sexuální orientace byla tabuizována a docházelo k cenzuře v rámci tisku. I přes tabu ve společnosti se v 50. letech 20. století rozvíjely obory v oblasti psychiatrie a sexuologie, ty v následujících letech svými výzkumy výrazně přispěly k prokázání přirozenosti, neléčitelnosti a neměnnosti sexuální orientace a to na celosvětové úrovni. Zasluhou

¹ JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001, s. 214.

² ŠULOVÁ, L. et al. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: MAXDOORF, 2011, s. 191.

³ JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001, s. 98.

⁴ Být LGBT+ v Česku. In *Veřejný ochránce práv* [online], [2019], s. 6. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/DISKRIMINACE/Vyzkum/Vyzkum-LGBT.pdf>.

sexuologie se stalo Československo v roce 1961 jednou z prvních zemí v Evropě, která se rozhodla pro dekriminizaci homosexuálního styku, jeho legální hranice byla stanovena od 18 let, pro heterosexuální styk byla a stále je hranice od 15 let. V roce 1973 byla diagnóza homosexuality odstraněna z DSM III (Diagnostický a Statistický Manuál mentálních poruch). V roce 1990 došlo ke zrovnoprávnění věkové hranice jak pro heterosexuální, tak homosexuální styk a to od 15 let. Roku 1993 byla v České republice na základě Světové zdravotnické organizace vyškrtána homosexualita, jako duševní onemocnění. Rokem 2006 vstoupil v platnost zákon o registrovaném partnerství, ten registrované partnery vyřazoval z možnosti individuální adopce na základě § 13 odst. (2). Tento zákon byl zrušen v roce 2016, od kterého je osvojení možné i pro jednotlivce z registrovaných partnerů. V současnosti není osvojení dítěte oběma partnery v České republice povoleno.⁵

1.4 Sexuální identita

Identita je zaměřená na představy, které má jedinec sám o sobě. Tyto představy si může jedinec uvědomovat plně či jen částečně.⁶ Sexuální identitou poté rozumíme ztotožnění se s určitou sexuální orientací – heterosexuální, homosexuální či bisexuální. Vytváření identity jedince je značně ovlivněno sociálním kontextem. Ten má vliv na jedince při osvojování si mužské či ženské role.⁷

1.5 Gender

Gender označuje sociální aspekty pohlaví. Pohlaví člověka je předurčeno biologicky, ale sociální chování daného pohlaví se musí jedinec naučit.⁸ Genderovým rolím, tedy co znamená být dívkou či chlapcem, se jedinci učí od narození v prostředí rodiny. S přibývajícím věkem se přidává školní prostředí a prostředí jiných institucí ovlivňujících jedince.⁹ Ženské a mužské role jsou utvářené společností. Jedinec poté může na očekávání společnosti reagovat dvojím způsobem. Může ho přijmout a chovat se podle toho, co se od daného pohlaví očekává, anebo může odmítnout a riskovat možnou kritiku ze strany společnosti.¹⁰

⁵ PITOŇÁK, M. Stručný vývoj postavení „homosexuality“ (neheterosexuality) v Česku. In *Queergeography* [online]. Dostupné z: <https://queergeography.cz/strucny-vyvoj-postaveni/>.

⁶ VÝROST, J. et al. *Sociální psychologie*. Praha: Grada Publishing, 2008, s. 109.

⁷ ŠULOVÁ, L. et al. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: MAXDOORF, 2011, s. 199.

⁸ JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001, s. 90.

⁹ VÝROST, J. et al. *Sociální psychologie*. Praha: Grada Publishing, 2008, s. 163.

¹⁰ VALDROVÁ DECARLI, J. et al. *abc feminismu*. Brno: NESEHNUTÍ, 2004, s. 10.

1.6 Registrované partnerství

Definici registrovaného partnerství můžeme hledat přímo v Zákoně o registrovaném partnerství. Ten ho v § 1 definuje jako trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví. Registrované partnerství vzniká souhlasným prohlášením dvou osob stejného pohlaví o vstupu do partnerství. Toto prohlášení pár učiní před matričním úřadem.¹¹

Registrované partnerství je často společností vnímáno jako alternativa manželství pro stejnopohlavní páry. Mezi registrovaným partnerstvím a manželstvím jsou však značné rozdíly. Samotný vznik svazku je odlišný, mezitím co budoucí manželé se mohou vzít takřka na jakékoliv matrice, registrované partnerství se může uzavírat pouze na 14 určených úřadech. Při obřadu činí registrovaní partneři prohlášení pouze před matrikářem a beze svědků. Manželé činí toto prohlášení před starostou, místostarostou či jiným členem zastupitelstva. Registrací nevznikají vzájemné příbuzenské vztahy mezi partnery a jejich rodinami, které vznikají uzavřením manželství například švagrovské apod. Registrovaný partner si nemůže přiosvojit dítě svého partnera, společně si nemohou dítě ani osvojit a nemohou se stát společnými pěstouny. Všechny tyto možnosti manželé mají. Vztahy k dětem mezi partnery nejsou vyřešeny a v případě rozpadu partnerství nemá partner, který není zákonným zástupcem dítěte na toto dítě nárok. Také informace o zdravotním stavu dítěte může získat pouze jeho zákonný zástupce. Na jakékoliv právní a podobné úkony je nutné mít plnou moc od zákonného zástupce dítěte. Registrovaným partnerům nevzniká při úmrtí partnera nárok na vdovský či vdovecký důchod. Tyto a další rozdíly jsou důvodem proč stejnopohlavní páry usilují o uzákonění manželství pro všechny. Kdy budou mít všechny páry bez rozdílu stejné možnosti a povinnosti.¹²

1.7 Rodičovství

Rodičovství můžeme rozdělit na biologické, právní a sociální. Dělení rodičovství na tyto tři části je předmětné pouze v případě, kdy všechny role nezastává jedna osoba, která je dítěti současně biologickým, právním i sociálním rodičem. V praxi se totiž můžeme setkat s tím, že biologickým (dítě bylo zplozeno z genetického materiálu dané osoby), právním (žena, která dítě porodila nebo muž splňující jednu z domněnek otcovství) a

¹¹ Ustanovení § 1 a § 2 zákona č. 115/2006 Sb., zákon o registrovaném partnerství.

¹² Rozdíly mezi manželstvím a registrací. In *Jsmefěr* [online]. Dostupné z: <https://www.jsmefer.cz/rozdily>.

sociálním rodičem (osoba zastává k dítěti rodičovskou roli, vychovává ho a živí) jsou tři odlišné osoby.¹³

1.7.1 Biologické

Biologické rodičovství je označení pro osoby, díky kterým dítě z biologického pohledu vzniklo.¹⁴ Tím rozumíme, že poskytl genitický materiál pro zplodění dítěte (vajíčko nebo spermii). V občanském zákoníku zmínku o biologickém rodičovství nenalezneme, ale § 771 definuje příbuzenství a to, jako vztah osob založený na pokrevním poutu.¹⁵

V případě homoparentálních rodin je za biologického rodiče dítěte vždy považován pouze jeden z páru.¹⁶

1.7.2 Právní

Právním rodičem dítěte je osoba, zapsaná do rodného listu dítěte. Nemusí se však jednat o biologického rodiče dítěte. Dle § 775 občanského zákoníku je matka dítěte určena jednoznačně a to tak, že matkou dítěte je žena, která ho porodila.¹⁷ Za matku dítěte je považována i žena, která porodila dítě z darovaného vajíčka, neposkytla tedy svůj genitický materiál.

Určení otcovství není zdaleka tak jednoduché. Pojednává se o něm v § 776 - § 784 občanského zákoníku. Tyto paragrafy obsahují tři domněnky, podle kterých se určuje otcovství k dítěti.

První domněnku otcovství obsahuje § 776 občanského zákoníku. „*Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí třicátého dne poté, co manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné, anebo poté, co byl manžel matky prohlášen za nezvěstného, má se za to, že otcem je manžel matky.*“¹⁸ V případě znovu provdané ženy se za otce považuje manžel pozdější i před uplynutím třicátého dne od zániku nebo zneplatnění předchozího manželství.¹⁹

¹³ BRUNCKO, S. Kde se v zákoně skrývá biologický nebo sociální rodič?. In *Dny práva 2012*. Brno: Masarykova Univerzita, 2013, s. 1253.

¹⁴ HORÁKOVÁ, A. et al. *Duhové rodiny v systému náhradní rodinné péče*. Praha: Prague Pride, 2020, s. 69.

¹⁵ Ustanovení § 771 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁶ HORÁKOVÁ, A. et al. *Duhové rodiny v systému náhradní rodinné péče*. Praha: Prague Pride, 2020, s. 69.

¹⁷ Ustanovení § 775 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁸ Ustanovení § 776 odst. (1) zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁹ Ustanovení § 776 odst. (2) zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Druhou domněnku zahrnuje § 777 a § 779. Pokud manžel matky, případně její bývalý manžel do uplynutí třístého dne od zániku či zneplatnění manželství prohlásí, že není otcem dítěte (popře první domněnku otcovství) a současně jiný muž prohlásí, že je otcem narozeného dítěte, považuje se za otce dítěte tento muž, pokud matka souhlasí s oběma prohlášeními. Prohlášení manžela / bývalého manžela matky, muže, který uvádí, že je otec dítěte a matky se koná v řízení před soudem. Toto řízení je zahájeno na základě návrhu jednoho z nich podaného nejpozději do jednoho roku od narození dítěte. § 779 shrnuje následující. „*Nedojde-li k určení otcovství podle § 776, 777 nebo 778, má se za to, že otcem je muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením matky a tohoto muže(...). Prohlášení se činí osobně před soudem nebo před matričním úřadem (...).*“²⁰

Třetí domněnka otcovství nastupuje jako poslední a je zahrnuta v § 783. Pokud není otcovství určeno dle předchozích domněnek může matka dítěte, muž tvrdící, že je otcem i dítě samotné požádat o určení otcovství soudem. Za otce dítěte se poté považuje muž, který provozoval pohlavní styk s matkou dítěte v době, od které neuběhlo do narození dítěte méně než sto šedesát dní a více než tři sta dní, pokud jeho otcovství nevylučují závažné okolnosti.²¹

Česká republika neumožňuje stejnopohlavním párům, aby byli v rodném listě zapsáni oba partneři. Obvykle bývá tedy právním rodičem dítěte jen jeden z nich. Výjimkou mohou být případy, ve kterých bylo stejnopohlavní rodičovství založené v zahraničí a současně uznáno v České republice. Tyto děti mohou mít poté v rodném listě zapsané oba partnery ze stejnopohlavního páru. Právní rodič, který je uveden v kolonce otec nebo matka a druhý rodič zapsán v rámci rodného listu v poznámce, nikoliv jako druhá matka či druhý otec.²²

1.7.3 Sociální

Sociální rodič je ten, kdo dítě vychovává a pečuje o něj. U stejnopohlavních párů se setkáváme s tím, že jeden z partnerů je pouze sociálním rodičem a u druhého se k sociálnímu rodičovství (ve smyslu výchovy a péče o dítě) přidává také právní a v některých případech i biologické rodičovství.²³ Partner nebo partnerka právního rodiče

²⁰ Ustanovení § 777 a § 779 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

²¹ Ustanovení § 783 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

²² HORÁKOVÁ, A. et al. *Duhové rodiny v systému náhradní rodinné péče*. Praha: Prague Pride, 2020, s. 69.

²³ Tamtéž.

dítěte (zapsaného v rodném listě dítěte) je z biologického, popřípadě právního hlediska pro dítě cizí. Nesplňuje žádnou z domněnek otcovství ani nelze zákonně určit materství.²⁴

Podle § 13 zákona o registrovaném partnerství se ale podílí na výchově dítěte s jeho biologickým či právním rodičem, pokud žijí ve společné domácnosti. Vztahují se na něj povinnosti ochrany vývoje a výchovy tohoto dítěte.²⁵ Nemůže však za dítě rozhodovat a nemá práva na informace o zdravotním stavu dítěte, bydlišti nebo jeho vzdělání.²⁶

Problematické je poté udržení styku s dítětem po rozchodu s jeho právním rodičem. Občanský zákoník tento problém ošetřuje částečně v § 927, kdy mají právo stýkat se s dítětem mimo jiných také osoby dítěte společensky blízké, za předpokladu, že k nim má dítě citový vztah a nedostatek tohoto styku by pro dítě znamenal újmu. Jedná se však o právo dítěte, nikoliv o právo sociálního rodiče.²⁷

1.8 Výchova

Pedagogický slovník definuje výchovu jako záměrné působení na jedince za účelem dosažení pozitivních změn v jejím vývoji.²⁸ V obecné rovině mluvíme o výchově jako o činnosti zajišťující předávání vzorců, norem chování, hygienických návyků, komunikačních rituálů společnosti a mnoha dalšího z generace na generaci. Toto předávání se uskutečňuje v rodinném prostředí od raného věku dítěte.²⁹

1.9 Homoparentalita

Homoparentalita označuje rodinný celek tvořený dětmi a jejich rodiči, těmi jsou osoby stejného pohlaví. V homoparentálních rodinách mají děti pouze jednoho biologického rodiče, ale dva rodiče sociální. Oba z rodičů je tedy vychovávají a pečují o ně, ale pouze jeden může být zákonným zástupcem dítěte.³⁰

²⁴ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 75.

²⁵ Ustanovení § 13 zákona č. 115/2006 Sb., zákon o registrovaném partnerství.

²⁶ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 76.

²⁷ Ustanovení § 927 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

²⁸ PRŮCHA, J. – WALTEROVÁ, E. – MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1995, s. 257.

²⁹ PRŮCHA, J. *Přehled Pedagogiky*. Praha: Portál, 2009, s. 16.

³⁰ Být LGBT+ v Česku. In *Veřejný ochránce práv* [online], [2019], s. 6. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/DISKRIMINACE/Vyzkum/Vyzkum-LGBT.pdf>.

Vznik homoparentální rodiny je podstatně komplikovanější oproti vzniku rodiny, ve které jsou rodiče heterosexuální. I přesto mají stejnopohlavní páry několik variant, jak se stát rodiči. Časté bývá, že jeden či oba partneři přichází do nového vztahu s dětmi z předešlého heterosexuálního soužití. Další možností je, že jeden z páru, ve většině případů lesbického, má heterosexuální styk za účelem početí dítěte, o které bude pečovat se svou partnerkou. Poté mají stejnopohlavní páry možnosti jako sdílené rodičovství, různé formy umělého oplodnění, rodičovství odvozením, do kterého spadá osvojení, pěstounská péče a poručenství. Poslední variantou je náhradní mateřství, které bývá častěji využíváno v případě gay párů.³¹

Podrobnější rozbor výše zmíněných forem vzniku homoparentální rodiny se nachází v kapitole 2 Vznik homoparentální rodiny.

³¹ SLOBODA, Zdeněk. Registrované partnerství a homoparentalita v Česku. In *Gender a výzkum* 22, 2021. č. 2, s. 160.

2 Vznik homoparentální rodiny

Na rozdíl od heterosexuální rodiny nemá homoparentální rodina v našem právním řádu jednoznačnou existenci. Dle zákona o registrovaném partnerství nemá sociální rodič žádná práva vůči dítěti jeho partnera nebo partnerky. I přes to, že vztah obou rodičů vůči dítěti může být totožný a dítě je oba jako rodiče vnímá.³² Současně však dle ustanovení § 13 zákona o registrovaném partnerství se v případě, kdy jeden z partnerů, žijících ve společné domácnosti, pečuje o dítě podílí na jeho výchově oba. Povinnosti spojené s ochranou vývoje a výchovy tohoto dítěte se taktéž vztahují na oba partnery.³³

V roce 2016 došlo v ustanovení § 13 zákona o registrovaném partnerství ke změně, kdy byl zrušen odstavec č. 2 uvádějící, že uzavřené registrované partnerství brání tomu, aby se jeden z partnerů stal osvojitelem dítěte. V současné době, po zrušení § 13 odst. 2, si může cizí dítě osvojit jeden z registrovaných partnerů. Není však možné, aby si druhý z partnerů toto dítě „přiosvojil“.³⁴

V případě lesbického páru je nezbytné naplánovat, která z partnerek bude biologickou matkou dítěte. Jakým způsobem bude vybrán biologický otec a zda se bude na výchově narozeného dítěte podílet spolu s partnerkami. A v neposlední řadě, která z variant početí dítěte je pro ně přijatelná. Gay páry využívají možnost vzniku jejich rodiny prostřednictvím náhradní rodinné péče, náhradního mateřství, případně sdíleného rodičovství.³⁵

V následujících podkapitolách tyto možnosti vzniku homoparentálních rodin představím. Konkrétně pojednávám o rodičovství z heterosexuálního soužití, heterosexuální pohlavní styk, sdíleném rodičovství, umělém oplodnění, rodičovství odvozením a náhradním mateřství.

³² BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 69.

³³ Ustanovení § 13 zákona č. 115/2006 Sb., zákon o registrovaném partnerství.

³⁴ Být LGBT+ v Česku. In *Veřejný ochránce práv* [online], [2019], s. 22. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/DISKRIMINACE/Vyzkum/Vyzkum-LGBT.pdf>.

³⁵ KUTÁLKOVÁ, P. *Duhové rodiny ve stínu státu*. Praha: Prague Pride, 2015, s. 16.

2.1 Rodičovství z heterosexuálního soužití

Rodičovství z předešlého heterosexuálního soužití je nejvíce zastoupenou variantou vzniku homoparentální rodiny. Vznikne tak, že jeden či oba partneři stejnopohlavního páru si přivedou dítě z předchozího heterosexuálního vztahu. Některé ženy se mateřstvím a manželstvím s mužem mohou snažit začlenit do heterosexuálního světa, jiné si v dané době nemusí svou orientaci plně uvědomovat.³⁶

Děti, které pocházejí z předchozího heterosexuálního vztahu jejich rodičů si ve většině případů musí projít rozvodem, anebo rozchodem svých biologických rodičů. Na toto téma sepsala paní doktorka Petra Kutálková v roce 2017 přípravnou studii, nesoucí název *Sešívání rodiny: nový život zevnitř i zvenku*. Studie nabízí názory a zkušenosti dětí, které pochází z původních heterosexuálních vztahů jejich rodičů, kdy jeden z nich následně vstoupil do vztahu homosexuálního. Mimo jiné také poskytuje informace od pracovníků OSPOD, které se s homoparentálními rodinami ve své praxi již setkaly. Výzkumný vzorek se skládal z osmi dětí, šesti rodičů a sedmi pracovníků OSPOD.

Tato studie poukazuje na to, že děti nevnímají jako problematické jejich vyrůstání v homoparentální rodině. Jako problematické vnímají chování jejich sociálního okolí, které jim dává najevo, že forma jejich rodiny není „normální“, může se jednat o heteronormativní až homofobní klima, kterému tyto děti musí čelit. Děti a jejich rodiče se také zmiňovali o tom, že v České republice chybí zastoupení homoparentálních rodin ve veřejném prostoru. Hovoříme například o seriálech, učebnicích nebo reklamách, kde zůstává stále normou vyobrazování „tradiční rodiny“ ve formě otec, matka a dítě.³⁷

2.2 Heterosexuální pohlavní styk

Heterosexuální pohlavní styk je jednou z mála variant, která je pro lesbické páry legální. I přes to, že se jedná o pro ženy nejjednodušší a finančně nejlépe dostupnou možnost, bývá lesbickými páry využívána jen zřídka. I tak je možné najít lesbické páry, které tuto variantu podstoupí. Sexuálním partnerem bývá osoba, která je partnerkám blízká. Může se jednat o kamaráda, příbuzného sociální matky nebo jiného známého. Tento muž se může následně podílet na výchově dítěte, pokud se tak společně domluví.³⁸

³⁶ ŠULOVÁ, L. et al. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: MAXDOORF, 2011, s. 206.

³⁷ KUTÁLKOVÁ, P. *Sešívání rodiny: nový život zevnitř i zvenku*. 2017, s. 32.

³⁸ POLÁŠKOVÁ, E. *Plánovaná lesbická rodina*. Brno: Masarykova Univerzita, 2009, s. 57.

2.3 Sdílené rodičovství

Sdílené rodičovství je možnost, při které má dítě až čtyři rodiče. Konkrétně to bývá tak, že má dva biologické a dva sociální.³⁹ O sdíleném rodičovství můžeme mluvit, jako o jisté formě střídavé péče mezi lesbickým a gay párem. Dítě je tedy po určité sjednanou dobu ve výchově matek a poté ve výchově otců.⁴⁰

Tato forma rodičovství může vzniknout tak, že se žena z lesbického páru nechá oplodnit spermatem muže z gay páru. Tak vznikne situace, kdy má dítě biologickou matku a biologického otce a současně jejich partnery, tedy sociální matku a sociálního otce. Tento model můžeme přirovnat k situaci po rozpadnutí heterosexuálního páru, kdy se na péči o dítě také podílí biologičtí rodiče spolu s jejich partnery.⁴¹

Sdílené rodičovství může být značně náročné na komunikaci mezi rodiči. Mohou se objevit rozdílné názory na výchovu dítěte, míru zapojení každého z rodičů do výchovy nebo ekonomické otázky. Komunikace mezi rodiči je nezbytná. Při správné komunikaci však může přinášet značné výhody pro všechny zúčastněné strany. Dítěti například poskytuje ekonomickou jistotu, hlavně proto, že se na pokrytí nákladů podílejí až čtyři dospělé osoby. Pro rodiče může být pozitivní možnost skloubit rodinný život s tím pracovním.⁴²

2.4 Umělé oplodnění – asistovaná reprodukce

Asistovaná reprodukce je hlavně pro lesbické páry, které plánují stát se rodiči, jedním z nejvyužívanějších prostředků. V České republice je tato varianta legálně umožněna pouze heterosexuálním párům, kterým se dlouhodobě nedaří počít. Z tohoto důvodu musí lesbické páry volit různé cesty, kterými jim může být asistovaná reprodukce provedena. Polášková uvádí jako jednu z možností, že ženy vycestují do země, která umožňuje umělé oplodnění lesbickým ženám. Z evropských států hovoříme například o Belgii, Nizozemí, Finsku, Velké Británii, anebo třeba Španělsku. Vzhledem k tomu, že se jedná o variantu velmi finančně náročnou, tak si jí může dovolit jen málo lesbických párů.⁴³

³⁹ KUTÁLKOVÁ, P. *Duhové rodiny ve stínu státu*. Praha: Prague Pride, 2015, s. 42.

⁴⁰ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 70.

⁴¹ HORÁKOVÁ, A. et al. *Duhové rodiny v systému náhradní rodinné péče*. Praha: Prague Pride, 2020, s. 70.

⁴² KUTÁLKOVÁ, P. *Duhové rodiny ve stínu státu*. Praha: Prague Pride, 2015, s. 42-43,45.

⁴³ ŠULOVÁ, L. et al. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: MAXDOORF, 2011, s. 206-207.

Další možností pro lesbické ženy je legislativu obejít a kliniku navštěvují společně s kamarádem nebo jiným známým. Tento muž se staví do role budoucího otce dítěte a formálně se zaváže ke všem právům a povinnostem, které by měl vůči dítěti mít.⁴⁴ Podle § 778 občanského zákoníku se za otce narozeného dítěte, které bylo počato prostřednictvím umělého oplodnění považuje muž, který dal k umělému oplodnění souhlas.⁴⁵ Obvykle v případě lesbických párů, ale biologická matka dítěte tohoto muže jako otce v rodném listě dítěte neuvede.⁴⁶

§ 6 zákona o specifických zdravotních službách obsahuje věkovou hranici, ve které je pro ženu možné podstoupit umělé oplodnění. Žena musí být pro jeho podstoupení v plodném věku. To znamená, že její věk nepřekročil 49 let.⁴⁷

2.4.1 Asistovaná reprodukce v rámci center

Pokud se lesbickým párům podaří legislativu a kliniku obejít, ať už za pomoci kamaráda či známého, anebo jiným způsobem. Mohou využít služeb center asistované reprodukce. V těchto centrech mohou využít různé formy umělého oplodnění. Těmi jsou Intrauterinní inseminace, in vitro fertilizace (IVF) a IVF s darovanými buňkami.

Stejně jako v úvodu kapitoly o umělém oplodnění je nutné poukázat na § 6 zákona o specifických zdravotních službách, který určuje věkovou hranici pro podstoupení umělého oplodnění na 49 let.⁴⁸ Úhrada umělého oplodnění konkrétně metodou IVF ze zdravotního pojištění je možná pouze do dne dosaženého čtyřicátého roku věku.⁴⁹

V následujících podkapitolách si představíme výše zmiňované varianty, které centra asistované reprodukce poskytují.

⁴⁴ ŠULOVÁ, L. et al. *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. Praha: MAXDOORF, 2011, s. 207.

⁴⁵ Ustanovení § 778 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁴⁶ NEDBÁLKOVÁ, K. *Matky kuráže*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011, s. 71.

⁴⁷ Ustanovení § 6 zákona č. 373/2011 Sb., zákon o specifických zdravotních službách.

⁴⁸ Ustanovení § 6 zákona č. 373/2011 Sb., zákon o specifických zdravotních službách.

⁴⁹ Ustanovení § 15 zákona č. 48/1997 Sb., zákon o veřejném zdravotním pojištění.

2.4.1.1 IUI – Intrauterinní inseminace

Intrauterinní inseminace je jedním z nejstarších lékařských výkonů. Tato metoda umožňuje při neplodnosti muže využít sperma od dárce.⁵⁰

Jedná se také o nejméně invazivní metodu asistované reprodukce. Při této metodě se do dutiny děložní zavedou zkoncentrované spermie za pomoci speciálního katetru. Zákrok se provádí v období ovulace ženy, a žena při něm nepocítuje bolest.⁵¹ Zavedení spermatu je podobné gynekologické prohlídce. Výsledek je zjistitelný zhruba do dvou týdnů od provedení zákroku.⁵² Úspěšnost intrauterinní inseminace se uvádí mezi 10-15 % a při opakovaném neúspěchu bývá doporučena metoda IVF.⁵³

2.4.1.2 IVF – In vitro fertilizace

Při metodě In vitro fertilizace dochází k oplodnění vajíčka spermií mimo tělo ženy. Tato metoda značně ovlivnila oblast asistované reprodukce. Ve svých začátcích byl českým ekvivalentem pro in vitro fertilizaci název „děti ze zkumavky“.⁵⁴ Dnes tuto metodu nazýváme mimotělní oplodnění. Úspěšnost in vitro fertilizace se uvádí mezi 39-57 %. U žen nad 40 let poté úspěšnost klesá a pohybuje se kolem 28 %.⁵⁵

Dle § 15 zákona o veřejném zdravotním pojištění se ze zdravotního pojištění hradí umělé oplodnění, jde-li o formu IVF ženám ve věku od 22 let do dne dosažení čtyřicátého roku věku nejvíce třikrát až čtyřikrát za život.⁵⁶ Tato věková hranice byla k 1. lednu 2022 posunuta z původních 39 let.⁵⁷

2.4.1.3 IVF s darovanými buňkami

Pokud není možné početí pomocí vlastních buněk, ať už vajíček nebo spermií, využívají kliniky pohlavní buňky od anonymních dárců. Tato metoda se řadí mezi ty nejúspěšnější. Při darovaném spermatu je postup stejný jako při In vitro fertilizaci, pouze k oplodnění vajíčka klientky využije klinika sperma darované.⁵⁸

⁵⁰ ŠIMEK, J. *Lékařská etika*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 169.

⁵¹ <https://www.gennet.cz/intrauterinni-inseminace-iui> [cit. 15.11.2022]

⁵² <https://pronatal.cz/cs/umele-oplodneni/intrauterinni-inseminace> [cit. 15.11.2022]

⁵³ <https://www.gennet.cz/intrauterinni-inseminace-iui> [cit. 15.11.2022]

⁵⁴ ŠIMEK, J. *Lékařská etika*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 169.

⁵⁵ <https://www.gennet.cz/in-vitro-fertilizace-ivf> [cit. 15.11.2022]

⁵⁶ Ustanovení § 15 zákona č. 48/1997 Sb., zákon o veřejném zdravotním pojištění.

⁵⁷ <https://www.vzp.cz/o-nas/tiskove-centrum/otazky-tydne/podminky-pro-umele-oplodneni-od-roku-2022> [cit. 15.11.2022]

⁵⁸ <https://pronatal.cz/cs/umele-oplodneni/ivf-cyklus-s-darovany-m-vajickem> [cit. 15.11.2022]

2.4.2 Inseminace bez odborné asistence

Jedná se o domácí metodu oplodnění, které se provádí za pomoci stříkačky naplněné spermatem muže. Toto sperma si poté žena sama vaginálně aplikuje. V případě lesbických párů se často setkáváme se situací, kdy se alespoň jedna z žen oplodní tímto způsobem, tedy sama spermatem dárce.⁵⁹ Tímto dárce může být rodinný přítel, popřípadě lze dárce najít prostřednictvím inzerátu (na rodičovské seznamce).⁶⁰

⁵⁹ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 83.

⁶⁰ NEDBÁLKOVÁ, K. *Matky kuráže*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011, s. 70, 72.

2.5 Rodičovství odvozením – náhradní rodinná péče

Rodičovství odvozením je taková forma rodičovství, o které rozhoduje soud. Rodičovství tedy nevzniká narozením dítěte.⁶¹ Konkrétně se jedná o osvojení, pěstounskou péči a poručenství. Jak jsem již zmiňovala, tak podle § 13 zákona o registrovaném partnerství má v České republice možnost dítě osvojit pouze jeden z páru, jeho partner nemá nárok na jeho přiosvojení.⁶²

2.5.1 Osvojení

§ 794 občanského zákoníku osvojení definuje jako přijetí cizí osoby za vlastní. Předpokladem pro osvojení je, že vztah mezi osvojitelem a osvojencem je takový, jaký je mezi rodičem a dítětem.⁶³

O osvojení mluvíme v případě, kdy je matrikový rodič nahrazen rodičem novým, ten nastupuje na pozici původního rodiče.⁶⁴ Při osvojení vzniká mimo jiné také příbuzenský vztah mezi dítětem a příbuznými osvojitele a zanikají veškeré práva a povinnosti mezi dítětem a jeho původní rodinou. Dítě si může osvojit manželský pár a ve speciálních případech i jednotlivce.⁶⁵

V případě stejnopohlavních párů je praxe taková, že o osvojení požádá jen jeden z páru. Informaci o tom, že dítě bude vychovááno ve stejnopohlavním páru bývá při posuzování známá. Další variantou je osvojit dítě ze zahraničí jako pár, toto osvojení není v České republice automaticky uznané a musí projít procesem soudního řízení o uznání zahraničního rozhodnutí o osvojení.⁶⁶ V roce 2016 došlo ke změně v ustanovení § 13 zákona o registrovaném partnerství, kdy byl zrušen odstavec č. 2. Ten partnerům, kteří uzavřeli registrované partnerství zakazoval, aby si jeden z partnerů osvojil dítě. V současné době, po zrušení § 13 odst. 2, si může cizí dítě osvojit jeden z registrovaných partnerů. Není však možné, aby si druhý z partnerů toto dítě „přiosvojil“.⁶⁷

⁶¹ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 78.

⁶² Ustanovení § 13 zákona č. 115/2006 Sb., zákon o registrovaném partnerství.

⁶³ Ustanovení § 794 a § 795 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁶⁴ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 78.

⁶⁵ KUTÁLKOVÁ, P. *Duhové rodiny ve stínu státu*. Praha: Prague Pride, 2015, s. 22.

⁶⁶ HORÁKOVÁ, A. et al. *Duhové rodiny v systému náhradní rodinné péče*. Praha: Prague Pride, 2020, s. 63,71.

⁶⁷ Být LGBT+ v Česku. In *Veřejný ochránce práv* [online], [2019], s. 22. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/DISKRIMINACE/Vyzkum/Vyzkum-LGBT.pdf>.

2.5.2 Pěstounská péče

Pěstounská péče je státem řízená a kontrolovaná forma náhradní rodinné výchovy. Cílem je dostatečné hmotné zabezpečení dítěte, za kterou dostává pěstoun adekvátní odměnu. Děti se svěřují do péče jednotlivcům či manželským párům. Je důležité poznamenat, že pěstoun se nestává zákonným zástupcem dítěte, tím zůstávají jeho pokrevní rodiče v případě, že nebyli zbaveni rodičovských práv.⁶⁸

Pěstounství se dle § 958 občanského zákoníku využívá v případě, kdy o dítě nemůže pečovat žádný z rodičů ani poručník a má přednost před péčí o dítě v ústavní výchově. O pěstounské péči rozhoduje soud a může být na dobu, po kterou trvá překážka bránící rodičům v osobní péči o dítě. Rodič dítěte ho může požadovat zpět do své péče. Tento návrh soud posoudí a schválí v případě, že je to v souladu se zájmy dítěte.⁶⁹

Pěstoun je dle § 966 občanského zákoníku povinen a oprávněn o dítě pečovat a rozhodovat jen o jeho běžných záležitostech, v těch může dítě zastupovat. § 967 uděluje povinnost pěstouna udržovat, rozvíjet a prohlubovat sounáležitost dítěte s jeho rodiči, příbuznými a dalšími blízkými osobami.⁷⁰

2.5.3 Poručenství

Poručník je určován soudem v případě, že ani jeden z rodičů dítěte vůči němu nemá a nevykonává rodičovskou odpovědnost v plném rozsahu. Poručníkem může být osoba, která byla naznačena pokrevními rodiči dítěte, osoba příbuzná či jinak blízká dítěti. Soudem vybraný a určený poručník má možnost tuto funkci odmítnout. Poručník má vůči dítěti stejné povinnosti a práva jako rodič vyjma vyživovací povinnosti. Poručníky mohou být jmenovány dvě osoby, obvykle osoby v manželském svazku. Poručenství zanikne v případě, že jeden z rodičů nabyde rodičovskou odpovědnost. Poručenství také zaniká nabytím svéprávnosti dítěte nebo jeho osvojením.⁷¹

⁶⁸ MATĚJČEK, Z. *Náhradní rodinná péče*. Praha: Portál, 1999, s. 34-35.

⁶⁹ Ustanovení § 958 a § 959 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁷⁰ Ustanovení § 966 a § 967 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁷¹ Ustanovení § 928, § 931 a § 935 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

2.6 Náhradní mateřství

O náhradním mateřství mluvíme, když náhradní matka donosí a porodí dítě jiných osob. Těmto osobám se říká objednatelský pár. K otěhotnění náhradní matky nejčastěji dochází pomocí vložení embrya do dělohy ženy, tedy prostřednictvím asistované reprodukce. K jejímu otěhotnění může však dojít i tradičním způsobem, tedy pohlavním stykem. Náhradní matka po porodu předá novorozence objednatelskému páru.⁷²

Náhradní mateřství je specifickou metodou léčby neplodnosti a zároveň je nejstarším způsobem asistované reprodukce. Tuto službu poskytují kliniky asistované reprodukce a bývá využívána jak různopohlavními, tak stejnopohlavními páry. U stejnopohlavních párů tuto variantu více využívají mužské páry, ale mohou ji využít i ženské páry.⁷³

2.6.1 Ukotvení náhradního mateřství v českém právu

Náhradní mateřství je výslovně zmíněno pouze v § 804 občanského zákoníku, který říká, že osvojení dítěte je vyloučené mezi osobami příbuznými v přímé linii a mezi sourozenci, toto neplatí právě v případě náhradního mateřství.⁷⁴

Právní úprava náhradního mateřství v České republice je sice velice strohá, ale je důležité podotknout, že náhradní mateřství není výslovně zakázáno. Je nezbytné, aby splňovalo kritéria dobrovolnosti všech stran, zejména náhradní matky. Ta musí dítě odnosit za účelem pomoci neplodnému páru. Občanský zákoník tento způsob rodičovství předpokládá v případech, kdy např. matka odnosit dítě pro svou dceru či syna, a to z důvodu neplodnosti. V praxi je však běžnější, že dítě odnosit páru cizí žena.⁷⁵

Náhradní mateřství je v České republice méně užívanou variantou. Hlavně z důvodu, že se jedná o možnost, která je pro mnohé páry velmi komplikovaná. Znamé jsou také případy, kdy je náhradní mateřství provedeno v cizině. Nejrozšířenější je praxe v USA, z evropských zemí poté například na Ukrajině nebo ve Velké Británii, kde je jeho provedení lépe právně ošetřené. I tato možnost bývá však pro páry náročná nejen finančně, ale také z hlediska investovaného času.⁷⁶

⁷² SIVÁK, J. *Náhradní mateřství v českém právu a související otázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 1.

⁷³ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 84.

⁷⁴ Ustanovení § 804 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁷⁵ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 85.

⁷⁶ BUREŠOVÁ, K. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 85.

2.6.2 Náhradní mateřství v České republice

V případě stejnopohlavních párů se setkáváme se situací, kdy jeden nebo oba partneři nemají potřebný biologický materiál pro to, aby spolu mohli přivést dítě na svět pomocí pohlavního styku. Pokud se tyto páry rozhodnou pro náhradní mateřství, musí si obstarat potřebný biologický materiál. V případě gay párů se jedná o nalezení dárkyně vajíček, které budou oplodněny spermii jednoho z páru. V případě páru lesbického se hledá dárce spermatu, kterým se posléze oplodní vajíčka od jedné z partnerek. Oplodněním vajíček spermii vznikne embryo. To je posléze vloženo do dělohy náhradní matky.⁷⁷

Nejprve si však musí pár zvolit náhradní matku, kterou si v České republice páry shání sami a kliniky s jejím hledáním nepomáhají. Páry tak mohou náhradní matku vyhledat na internetových stránkách, které poskytují jak nabídky, tak poptávky po náhradních matkách. V současné době existují také např. facebookové skupiny, kde mohou páry náhradní matku najít a naopak potenciální náhradní matky zde mohou nabízet své služby. Doporučuje se také, aby vybraná náhradní matka prošla sérií vyšetření od návštěvy praktického lékaře, gynekologa až po návštěvu psychologa, který může posoudit, zda bude matka schopna se dítěte po porodu vzdát.⁷⁸

Při náhradním mateřství v České republice bývá zásadním problémem legislativa, která mluví jednoznačně a to tak, že za matku dítěte je považována žena, která dítě porodila.⁷⁹ Páry se tak vystavují riziku, že jim náhradní matka po porodu nebude chtít dítě přenechat k osvojení. Z tohoto důvodu se mohou páry rozhodnout uzavřít s náhradní matkou smlouvu o donošení dítěte a jeho přenechání k adopci, která je však z legislativního hlediska neplatná a páry nemůže ochránit. I přes to je objednatelskými páry využívána a ve většině případů obsahuje závazek přenechání dítěte k osvojení, za který obdrží náhradní matka finanční plnění, popřípadě je její součástí také splátkový kalendář tohoto plnění a další závazky.⁸⁰

⁷⁷ SIVÁK, J. *Náhradní mateřství v českém právu a související otázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 37-38.

⁷⁸ Tamtéž. S. 38-39.

⁷⁹ Ustanovení § 775 zákona 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁸⁰ SIVÁK, J. *Náhradní mateřství v českém právu a související otázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 41.

3 Znamé homoparentální rodiny ze sociálních sítí

3.1 Dva tátové

Pod pseudonymem dva tátové na internetu vystupují David a Michal Vaníčkoví. V roce 2014 spolu uzavřeli registrované partnerství. Od května 2016 vychovávají společně své dcery, dvojčata Marušku a Adélku. Přičemž Marušky biologický otec je David a Adélky biologický otec je Michal. Své holčičky si opatřili prostřednictvím náhradního mateřství v USA, konkrétně zvolili kliniku v Illinois. Tuto možnost vybrali z prostého důvodu. V roce 2014, kdy uzavřeli registrované partnerství byl stále v platnosti odstavec 2 § 13 zákona o registrovaném partnerství. Jak jsem již zmiňovala v 2. kapitole tento odstavec znemožňoval jednotlivcům v registrovaném partnerství osvojení a byl zrušen až v roce 2016. Svou cestu k získání holčiček popisují v sérii videí na platformě YouTube pod názvem „Náš příběh“.⁸¹

3.1.1 Náhradní mateřství v USA

K náhradnímu mateřství přistupují různé Americké státy odlišně. Někdy se v přístupu liší i jednotlivé okresy. Stejně jako v České republice, tak i v USA se právní úprava může lišit od běžné praxe. Americké státy se dělí do pěti kategorií, dle jejich přístupu k náhradnímu mateřství. V Kalifornii, Washingtonu, Nevadě či Coloradu má náhradní mateřství zelenou, uzavírá se smlouva, ve které je chráněn jak objednatelský pár, tak náhradní matka, která se touto smlouvou zavazuje k předání dítěte po porodu. Tato možnost je přístupná všem párům a oba jsou zapsáni v rodném listě dítěte. V případě stejnopohlavních párů jsou uvedeni jako rodič 1 a rodič 2. V Illinois, Utahu, Kansasu, Oregonu, Ohio a dalších je náhradní mateřství povoleno, ale v některých státech mohou následovat další právní postupy po porodu. Matka má povinnost po porodu dítě předat a objednatelský pár je zapsán do rodného listu dítěte. V Idaho, Wyomingu, Tennessee či Virginii se náhradní mateřství praktikuje, ale není právně ukotveno. Stejnopohlavní páry jsou do rodného listu zapsáni jako matka/rodič a otec/rodič. Arizona a Indiana náhradní mateřství provozují s maximální opatrností a soudy vydávají příkaz k rodičovství. Uzavřené smlouvy o náhradním mateřství jsou neplatné a ze zákona nevymahatelné. Do poslední kategorie spadají Michigan, Nebraska a Louisiana, kde je náhradní mateřství

⁸¹<https://www.youtube.com/watch?v=t1ny5uY-DOo&list=PLoBYQ3EbBhSPEajQe2LzPMaFJgN8Iqow6>

zcela zakázáno a je postihováno na základě trestního práva. Legislativa zakazuje uzavírání smluv o náhradním mateřství.⁸²

3.2 Ema má táty

Jakub Musil a Norbert Petický jsou tátové tříleté Emičky. Vystupují převážně na Instagramu pod přezdívkou Ema má táty, kde ukazují svůj běžný život, a že jejich rodina je stejná jako ostatní. Jakub a Norbert se rozhodli neuzavřít registrované partnerství, protože jim žádným způsobem nemění práva vůči dceři.⁸³ Dceru získali prostřednictvím náhradního mateřství v České republice. Sami prošli procesem hledání a volby náhradní matky přes inzerát a určení biologického otce. Biologickým otcem Emičky je tedy pouze jeden z páru.⁸⁴ Vybraná náhradní matka poté podstoupila umělé oplodnění. V průběhu těhotenství byly obě rodiny, jak rodina náhradní matky, tak partneři v neustálém kontaktu. V porodnici byli lékaři informováni o jejich situaci a po porodu byla Emička předána partnerům.⁸⁵

Více se na problematiku zaměřuji v kapitole 2.6.2 o náhradním mateřství v České republice.

3.3 Dve maminy

Adela Vráblová a Martina Poszert-Schwarzová jsou dvě mámy ze Slovenska. Partnerkami jsou od roku 2006 a v roce 2017 se jim narodila jejich první dcera Zara. O tři roky později následovala druhá dcera Stella. Holčičky si spolu pořídily prostřednictvím umělého oplodnění na klinice. Obě holčičky odosila Adela a je s nimi také na mateřské dovolené. Obě z partnerek uvádějí, že je jejich okolí přijalo a s žádnou formou diskriminace se během jejich cesty nesetkaly.⁸⁶

Současná situace stejnopohlavních párů na Slovensku je však značně komplikovaná. V sousedním státě nemají stejnopohlavní páry žádnou možnost uzavření partnerského vztahu. Do řešení témat jako je registrované partnerství či adopce stejnopohlavních párů

⁸²The United States Surrogacy Law Map. In *creative family connections* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://www.creativefamilyconnections.com/us-surrogacy-law-map/>.

⁸³HLAVÁČKOVÁ,K. Nálepku od státu nepotřebujeme. Chceme být rovnoprávními rodiči, říkají dva tátové. In *Aktuálně.cz* [07.05.2021] [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/duhova-rodina/r~c23fa822a9c411eb9f15ac1f6b220ee8/>.

⁸⁴<https://www.youtube.com/watch?v=PQ-0JhjvMQY>

⁸⁵Tamtéž.

⁸⁶DAXNER, B. Najprv musíme byť v pohode my, aby boli v pohode aj naše deti, hovoria dlhoročné partnerky a dve maminy Adel a Maťa. In *April Curaprox magazín o ženách* [online] [22.07.2022]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://aprilmagazin.curaprox.com/najprv-musime-byt-v-pohode-my-aby-boli-v-pohode-aj-nase-deti-hovoria-dlhoročne-partnerky-a-dve-maminy-adel-a-mata/>.

se na Slovenku nechtějí pouštět ani liberální strany. Právě tato témata mohou být u voličů klíčová. Většina slovenské společnosti však zastává konzervativní hodnoty.⁸⁷

3.4 Mámy ze vsi

Jako mámy ze vsi vystupují na Instagramu Markéta a Radka Rodovy. V únoru 2019 zjistily, že jejich umělé oplodnění prostřednictvím IVF bylo úspěšné. V srpnu téhož roku spolu uzavřely registrované partnerství a o dva týdny později se jim narodili jejich dva synové Matěj a Štěpán. Biologickou matkou a tím pádem i zákonným zástupcem dětí je Markéta. Radka tedy na děti nemá oficiálně žádná práva i přesto, že syny vychovávají společně. Jejich výchovu a běžný rodinný život sdílejí na sociálních sítích. Pomocí nich se snaží bojovat proti předsudkům a ukázat, že stejnopohlavní rodiny fungují stejně, jako ty ostatní. Partnerky samy žádné negativní reakce nevnímají i přes to, že žijí na malé vesničce na Vysočině.⁸⁸

O umělém oplodnění metodou IVF pojednávám v kapitolách 2.4.1.2 IVF - In vitro fertilizace a 2.4.1.3. IVF s darovanými buňkami.

⁸⁷ BAHOUNKOVÁ, P. Registrované partnerství, adopce homosexuály? Pro Slováky jsou některá témata stále příliš citlivá. In *čt24* [online] [28.02.2020]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3055486-registrovane-partnerstvi-adopce-homosexualy-pro-slovakysou-nektera-temata-stale>.

⁸⁸ DAWIDOWICZ, V. Dvě mámy z malé vsi: Nesuďte nikdy lidi podle toho, koho milují. In *Jihlavské listy* [online] [21.02.2021]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://www.jihlavske-listy.cz/clanek32900-dve-mamy-z-male-vsi-nesudte-nykdy-lidi-podle-toho-koho-miluji.html>.

4 Argumenty proti homoparentalitě

Tato kapitola je zaměřená na hlavní argumenty proti homoparentalitě a jejich vyvrácení. Argumentů můžeme na internetu najít spoustu, ale nejčastěji se opakuje šest hlavních. Je důležité podotknout, že i přes tyto argumenty a současnou situaci v České republice, kdy homosexuální páry nemohou společně a legálně mít dítě, se tyto páry mezi námi vyskytují.

Prvním z argumentů je, že dítě se může od svých homosexuálních rodičů homosexualitě naučit. Tedy, že homosexuálové zajisté vychovávají homosexuála. Tento argument byl postupně vyvrácen již výzkumy z 20. století, kdy bylo prokázáno, že homosexualita není nakažlivá.⁸⁹ Jako příklad můžeme uvést výzkum doktora Richarda Greena vydaného v roce 1978, který nese název *Sexual Identity of 37 Children Raised by Homosexual or Transsexual Parents*. Autor se v tomto výzkumu zabýval sexuální identitou 37 dětí vychovávaných v homosexuální či transsexuální rodinně. Z těchto 37 dětí bylo 21 vychováváno v lesbické rodině. Věk dětí ve zkoumaných lesbických rodinách se pohyboval od 5 do 14 let. U nejmladších dětí byla sexuální identita zkoumána na základě oblíbené hračky, složení skupiny vrstevníků, preferencí v oblékání, volených rolí při hrách (stejně či opačné pohlaví), vysněného povolání a testu, ve kterém měly děti nakreslit postavu. U dospívajících se zjišťovala také informace o jejich erotických fantaziích. Patnáct z těchto dětí nakreslilo osobu stejného pohlaví, jedno z dětí postavu nenakreslilo a zbylých 5 nakreslilo osobu opačného pohlaví. Skupina vrstevníků se v případě 19 dětí skládala z dětí stejného pohlaví. 20 dětí zvolilo hračku, která byla typická pro jejich pohlaví a profesní aspirace byla u všech 21 dětí typická pro jejich pohlaví. Čtyři nejstarší děti uvedly erotické fantazie, které byly u všech heterosexuální. Autor tímto výzkumem potvrzuje, že sexuální identita dětí nebyla výchovou v homosexuální rodinně v době výzkumu nikterak ovlivněna.⁹⁰

⁸⁹ SLOBODA, Z. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 117.

⁹⁰ GREEN, R. *Sexual Identity of 37 Children Raised by Homosexual or Transsexual Parents*. In *American Journal of Psychiatry* [online]. 1978, 135(6), s. 692-694. Dostupné z: <https://www.acthe.fr/upload/1445876204-sexual-identity-of-37-children-raised-by-homosexual-or-transsexual-parents.pdf>.

Druhým argumentem, se kterým se ztotožňují i někteří gay muži je, že dítě potřebuje biologickou matku. Nemůžeme však prokázat, že to, co dítě opravdu potřebuje, je právě jeho biologická matka. Dítě potřebuje převážně lásku, tu mu však může poskytnout kdokoli. Pro dítě je také důležitý čas, který tráví s jeho rodičem či jinou vychovávající osobou. Na základě tvrzení, že dítě potřebuje biologickou matku, bychom tedy mohli zavrhnout možnost osvojení dítěte, pěstounskou péči i výchovu dítěte pouze biologickým otcem.⁹¹ Pro vyvrácení tohoto argumentu můžeme také uvést tvrzení profesora Stanislava Štecha, který tvrdí, že i přes upřednostňování biologické vazby před vazbou psychologickou a sociální je nutné upozornit na to, že sám biologický akt zplodění neznamená tolik. Plnohodnotné rodičovství z něj dělá až psychologické pouto dítěte a dané osoby.⁹²

Třetí argument vyjadřuje obavu z toho, že gay či lesbický pár neposkytnou dítěti druhý vzor. I kdybychom přistoupili na tvrzení, že gay pár dokáže dítěti poskytnout pouze mužské vzory a lesbický naopak ty ženské, tak zde stále zůstává schopnost dítěte najít si vzory ve svém okolí. Ty mohou být v podobě starších kamarádů, vyučujících, sourozenců, vedoucích kroužků, ale také médií. Je také důležité podotknout, že ženy ani muži nemusí vždy hrát role typické pro jejich pohlaví.⁹³ Homosexuální rodiny nežijí izolovaně a děti jsou v kontaktu se svými prarodiči a dalšími dospělými příbuznými či přáteli jejich rodičů.⁹⁴

S třetím argumentem také úzce souvisí argument čtvrtý, v němž se opět jedná o obavu, že homosexuální pár neposkytne vzor, jak funguje heterosexuální rodina.⁹⁵ Stejně jako u předešlého argumentu můžeme zmínit, že homosexuální rodiny nejsou izolované od okolí a jsou v kontaktu s dalšími rodinami. Dítě tak může vnímat fungování heterosexuální rodiny u tet a strýců, rodinných známých apod.⁹⁶ Stejně tak bychom se

⁹¹ SLOBODA, Z. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 117-118.

⁹² Postoje odborníků a odbornic k výchově dětí dvěma matkami nebo dvěma otci. In *Jsměfěr* [online]. 2020, s. 4. Dostupné z: https://assets.nationbuilder.com/themes/58f3c55578b8e25d5e000000/attachments/original/1613568827/Brozura_Postoje_odborniku_a_odbornic_2020.pdf?1613568827.

⁹³ SLOBODA, Z. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 118.

⁹⁴ NEDBÁLKOVÁ, K. – POLÁŠKOVÁ, E. *Gay a lesbické rodiny*. Brno: Masarykova Univerzita, Fakulta sociálních studií, 2004, s. 6. Dostupné z: <https://cmpsy.cz/files/pd/2004/texty/pdf/nedbalkova.pdf>.

⁹⁵ SLOBODA, Z. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 118.

⁹⁶ NEDBÁLKOVÁ, K. – POLÁŠKOVÁ, E. *Gay a lesbické rodiny*. Brno: Masarykova Univerzita, Fakulta sociálních studií, 2004, s. 6. Dostupné z: <https://cmpsy.cz/files/pd/2004/texty/pdf/nedbalkova.pdf>.

mohli obávat toho, že heterosexuální rodina neposkytne dítěti vzor, jak fungují rodiny homosexuální.

Pátý argument nám uvádí, že dítě vyrůstající v homosexuální rodině bude vykazovat kázeňské, prospěchové či jiné problémy.⁹⁷ Toto tvrzení vyvracejí mnozí odborníci. Docent Jaroslav Zvěřina k dané problematice uvádí, že homosexuální páry dítě nemohou výchovně poškodit, jelikož homosexuální orientace není psychickou nákazou, ani naučeným zlozvykem. Profesor Cyril Höschl tvrdí, že péče o děti v homosexuální rodině není o nic horší než v těch heterosexuálních. Domnívá se, že je mnohdy lepší jelikož sociálně neakceptovaní rodiče se snaží toto znevýhodnění kompenzovat zvýšenou péčí o své děti a o jejich rozumový a citový rozvoj.⁹⁸

Šestý argument vyjadřuje obavu, že dítěti z homosexuální rodiny se budou vrstevníci vysmívat a bude šikanováno.⁹⁹ K tomu se vyjadřuje doktorka Zuzana Spurná, která poukazuje na to, že problém není v původu dítěte, ale v nastavení společnosti, ve které se vyskytuje.¹⁰⁰

Na závěr této kapitoly bych chtěla uvést názor britské psycholožky Susan Golombok, která na základě svých výzkumů shledává jediný rozdíl mezi dětmi homosexuálních a heterosexuálních párů. A to, že děti pocházející z homosexuálních párů mají mnohdy vyšší míru tolerance a citlivosti vůči diskriminaci, a také mají vyšší schopnost proti této diskriminaci zakročit.¹⁰¹

⁹⁷ SLOBODA, Z. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 119.

⁹⁸ Postoje odborníků a odbornic k výchově dětí dvěma matkami nebo dvěma otci. In *Jsměfěr* [online]. 2020, s. 4. Dostupné z: https://assets.nationbuilder.com/themes/58f3c55578b8e25d5e000000/attachments/original/1613568827/Brozura_Postoje_odborniku_a_odbornic_2020.pdf?1613568827.

⁹⁹ SLOBODA, Z. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 119.

¹⁰⁰ Postoje odborníků a odbornic k výchově dětí dvěma matkami nebo dvěma otci. In *Jsměfěr* [online]. 2020, s. 3. Dostupné z: https://assets.nationbuilder.com/themes/58f3c55578b8e25d5e000000/attachments/original/1613568827/Brozura_Postoje_odborniku_a_odbornic_2020.pdf?1613568827.

¹⁰¹ SLOBODA, Z. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 119.

5 Krátký pohled na homoparentalitu a homosexualitu v Evropě

Země Evropy jsou průkopníky v legalizaci manželství a adopce stejnopohlavními páry. Prvními zeměmi, které uzákonily stejnopohlavní manželství byly země Evropy. Konkrétně Nizozemsko, které stejnopohlavní manželství uzákonilo v roce 2001, Belgie v roce 2003 a Španělsko v roce 2004. Ve Francii bylo stejnopohlavní manželství a adopce homosexuálními páry uzákoněno v roce 2013.¹⁰²

Stejnopohlavní manželství není povoleno ve 13 evropských zemích, ale existuje zde alternativa tohoto svazku. Příkladem může být registrované partnerství v České republice. Mezi tyto země patří mimo Českou republiku také Chorvatsko, Řecko, Itálie, Estonsko, Kypr, Maďarsko, Slovinsko a další. V 6 zemích, které jsou členy Evropské Unie neexistuje žádná forma stejnopohlavních svazků, těmito zeměmi jsou Slovensko, Polsko, Bulharsko, Litva, Lotyšsko a Rumunsko.¹⁰³

Organizace ILGA-Europe vydává každoročně přehled LGBTI+ situace v zemích Evropy a Střední Asie. Výsledkem je Mapa a Index, ve kterých jsou země hodnoceny na základě 7 kategorií. Jednou z těchto kategorií je rodina. Na základě indexu můžeme zjistit, že adopce oběma partnery je umožněna v Německu, Španělsku, Portugalsku, Velké Británii, Norsku, Finsku, Švédsku, Rakousku, Belgii a dalších. Umělé oplodnění pro stejnopohlavní páry je legalizované v Rakousku, Belgii, Dánsku, Finsku, Irsku, Francii na Maltě a dalších. Na základě výsledků ze všech kategorií jsou země hodnoceny. Nejlépe v průzkumu dopadla Malta, následně v první polovině Dánsko, Belgie, Švédsko, Lucembursko, Norsko, Francie a další. Česká republika se v průzkumu umístila až na 32. místě. Hůře než Česká republika z výzkumu vyšly například Itálie, Polsko, Monako, Bělorusko a Litva.¹⁰⁴

¹⁰² COTTAIS, C. Gay rights around the world: where are we at?. Generation for Rights Over the World. In *growthinktank* [online]. 2021, s. 3. Dostupné z: https://www.growthinktank.org/wp-content/uploads/2021/02/Gay-rights-around-the-world_-where-are-we-at_.pdf.

¹⁰³ COTTAIS, C. Gay rights around the world: where are we at?. Generation for Rights Over the World. In *growthinktank* [online]. 2021, s. 5-6. Dostupné z: https://www.growthinktank.org/wp-content/uploads/2021/02/Gay-rights-around-the-world_-where-are-we-at_.pdf.

¹⁰⁴ Rainbow Europe map and index 2022. In *liga-europe* [online]. [12.05.2022]. Dostupné z: <https://www.ilga-europe.org/report/rainbow-europe-2022/>.

PRAKTICKÁ ČÁST

6 Metodologie výzkumného šetření

V praktické části bakalářské práce jsem realizovala výzkum, který je zaměřený na názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu. Výzkum je zpracován kvantitativním výzkumným šetřením za pomoci dotazníku vlastní konstrukce jako výzkumného nástroje.

„Kvantitativní výzkum využívá náhodné výběry, experimenty a silně strukturovaný sběr dat pomocí testů, dotazníků nebo pozorování. Konstruované koncepty zjišťujeme pomocí měření, v dalším kroku získaná data analyzujeme statistickými metodami s cílem je explorovat, popisovat, případně ověřovat pravdivost našich představ o vztahu sledovaných proměnných.“¹⁰⁵

Dotazníkové šetření můžeme v jeho základu definovat jako způsob písemného pokládání otázek a následného získávání písemných odpovědí.¹⁰⁶

6.1 Cíl výzkumného šetření

Cílem výzkumného šetření je zjistit, jaký pohled mají studenti Univerzity Pardubice na homoparentalitu. Zajímalo mě, zda se názory studentů budou rozlišovat ve vztahu ke studovaným fakultám. A zda studenti vůbec souhlasí s tím, že by se homosexuální páry mohly stát rodiči.

¹⁰⁵ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005, s. 46.

¹⁰⁶ CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2016, s. 158.

6.2 Výzkumné otázky

Následující podkapitola je věnována výzkumným otázkám, které jsou zaměřené na pohled studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu.

Hlavní výzkumná otázka:

Jaký je pohled studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu?

Dílčí výzkumné otázky:

Existuje vztah mezi studovanou fakultou a názory studentů?

Domnívají se respondenti, že jsou heterosexuální vztahy stejně silné jako ty homosexuální?

Měli by být podle respondentů stejnopohlavní rodiny součástí mainstreamu v kultuře?

6.3 Formulace hypotéz

Hypotézu chápeme jako vědecký předpoklad. Obvykle ji výzkumník odvodí z vědecké teorie či na základě jeho osobních zkušeností, jeho pozorování a predikce. Po provedení výzkumu výzkumník hypotézy potvrdí nebo vyvrátí.¹⁰⁷

V této podkapitole představuji hypotézy, které jsem pro výzkum o názorech studentů Univerzity Pardubice stanovila. Konkrétně se jedná o šest hypotéz.

H1: Studenti technických a přírodovědných oborů mají negativnější postoje k homoparentalitě než studenti společenských a uměleckých oborů.

H2: Ženy jsou umožnění homosexuálním pářům vychovávat dítě více nakloněny než muži.

H3: Studenti, kteří znají homoparentální rodinu osobně by homosexuálním pářům umožnili vychovávat dítě.

H4: Studenti, kteří by neumožnili homosexuální rodičovství sdílí tento názor se svými rodiči.

H5: Muži se domnívají, že chlapec vychovávaný lesbickým pářem bude zženštilý častěji než ženy.

¹⁰⁷ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000, s. 50.

H6: Studenti, kteří by neumožnili homosexuální rodičovství si myslí, že výchova homosexuálním párem ovlivní sexuální orientaci dítěte.

6.4 Výzkumný soubor

Jako výzkumný soubor jsem zvolila studenty všech fakult Univerzity Pardubice. Z dotazníku jsem musela vyřadit 1 studenta, který dotazník vyplnil, ale v jedné odpovědi zmínil, že studuje na jiné univerzitě. Výzkumného šetření se celkem zúčastnilo 594 studentů.

6.5 Metoda sběru dat

Sběr dat probíhal prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření. Dotazník má celkem 20 položek z toho 9 škálovacích, které nabízejí možnosti od naprosto souhlasím po naprosto nesouhlasím. Dotazník je v elektronické podobě a vytvořila jsem ho v aplikaci Google Forms. Mezi studenty byl distribuován prostřednictvím sociálních sítí Facebook a Instagram. Také jsem dotazník rozeslala jednotlivým studijním oddělením fakult. Tímto způsobem mi dotazníky dále distribuovaly Fakulta filozofická, Fakulta ekonomicko-správní a Fakulta restaurování. Dotazník byl zveřejněn 28. února 2023 a ukončen 17. března 2023.

Před oficiální distribucí dotazníku jsem také uskutečnila předvýzkum, v rámci kterého jsem dotazník vyplnila já sama, abych zjistila, zda je jeho provedení v pořádku a nedošlo k překlepům. Posléze jsem dotazník poslala 3 studentům, kteří ho také vyplnili a při případných nesrovnalostech mě měli informovat. Tyto odpovědi nebyly do výzkumného šetření zahrnuty.

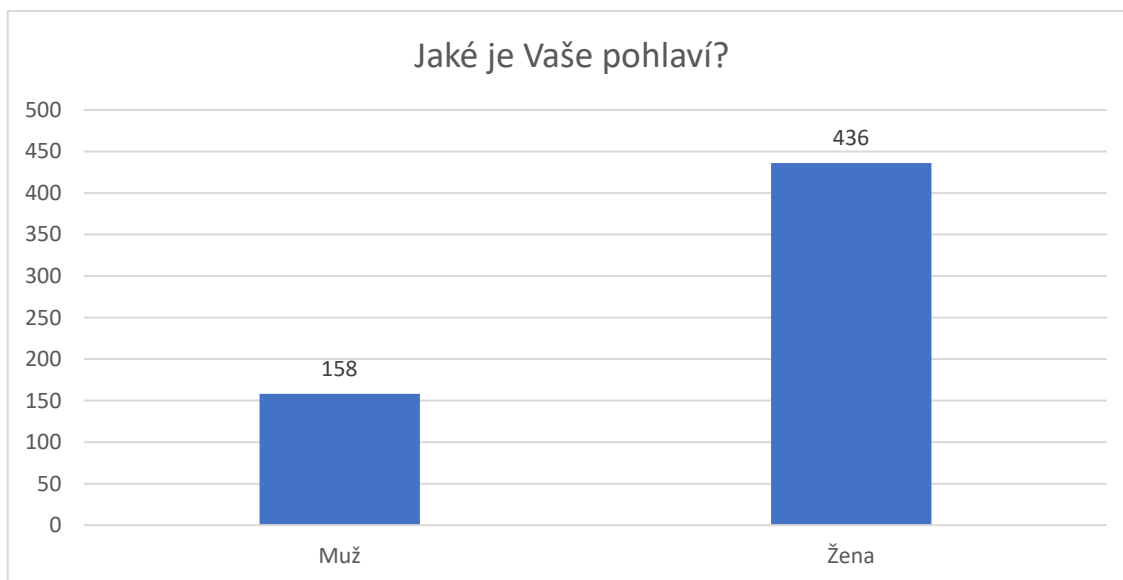
7 Vyhodnocení dat a interpretace výsledků z výzkumného šetření

Data získaná z dotazníku mi posloužila pro zpracování záznamového archu v MS Excel, díky kterému se mi lépe pracovalo. Ze záznamového archu jsem posléze tvořila grafy, zvolila jsem variantu sloupcových a skupinových grafů pro větší přehlednost. Dále jsem vytvořila tabulky, ve kterých je uvedena absolutní a relativní četnost.

Položka č. 1 Jaké je Vaše pohlaví?

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost
Žena	436	73,40 %
Muž	158	26,60 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 1 - Pohlaví respondentů

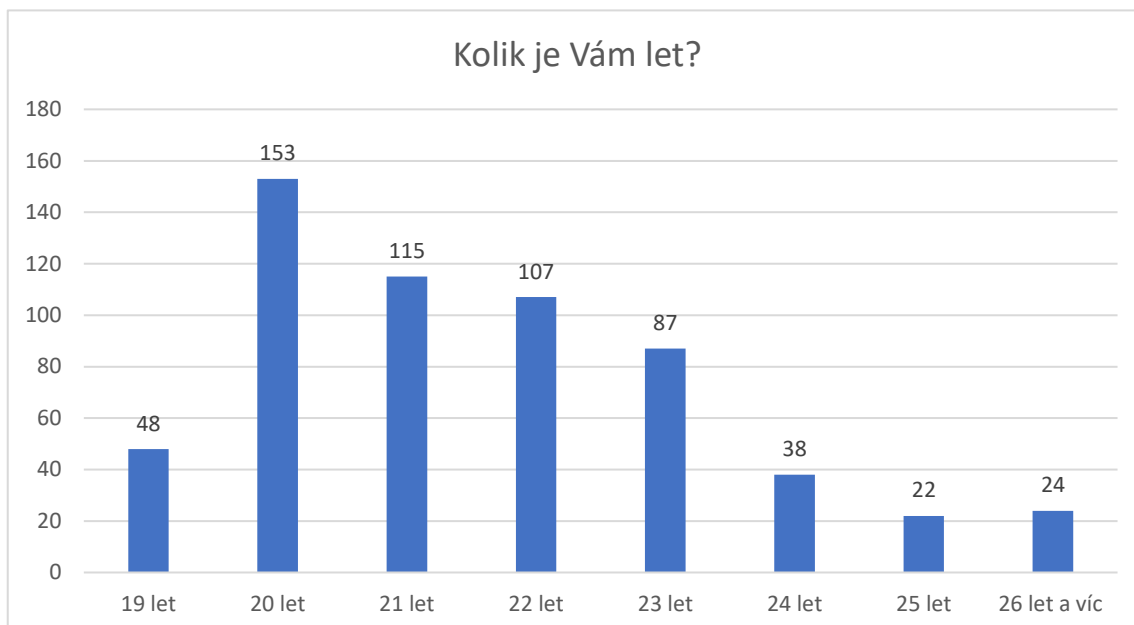
Graf 1 - Pohlaví respondentů

Jak z grafu, tak z tabulky můžeme vidět složení respondentů podle pohlaví. Dotazník vyplnilo celkem 436 žen, tedy 73,40 % a 158 mužů, kteří tvoří zbylých 26,60 %. Celkem jsem získala odpovědi od 594 respondentů.

Položka č. 2 Kolik je Vám let?

Věk respondentů	Absolutní četnost	Relativní četnost
19 let	48	8,08 %
20 let	153	25,76 %
21 let	115	19,36 %
22 let	107	18,01 %
23 let	87	14,65 %
24 let	38	6,40 %
25 let	22	3,70 %
26 let	10	1,68 %
27 let	2	0,34 %
28 let	3	0,51 %
29 let	2	0,34 %
30 let	1	0,17 %
31 let	1	0,17 %
33 let	1	0,17 %
35 let	1	0,17 %
40 let	1	0,17 %
42 let	1	0,17 %
45 let	1	0,17 %
Celkem	594	100,02 %

Tabulka 2 - Věk respondentů

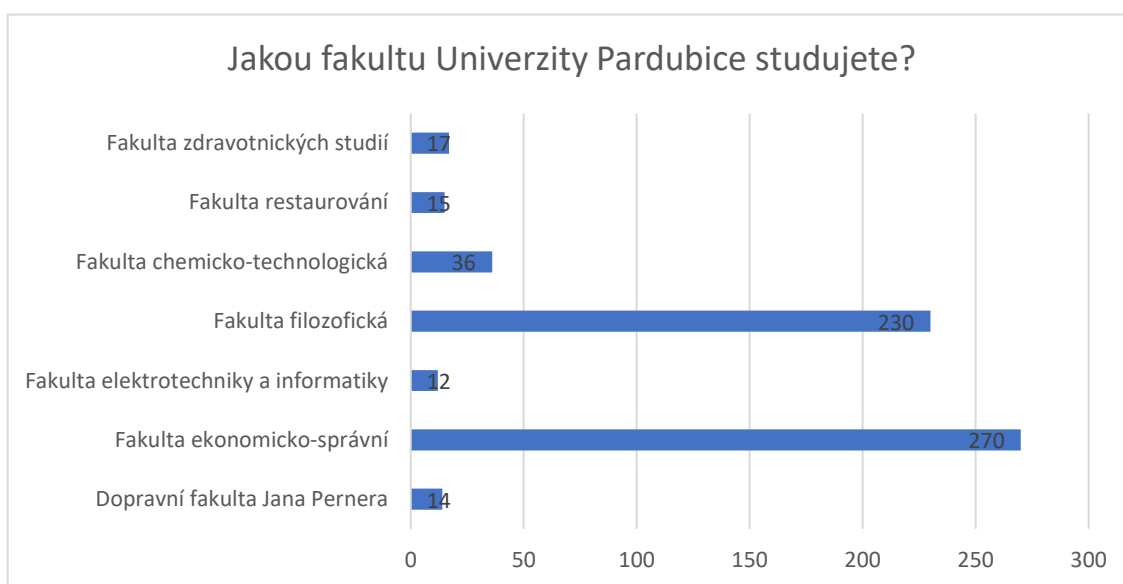
Graf 2 - Věk respondentů

Respondenti se pohybovali ve věku od 19 do 45 let. Pro větší přehlednost grafu jsem respondenty ve věku 26-45 let zahrnula do jedné skupinky. Početní zastoupení všech věkových kategorií můžeme vidět v tabulce č. 2. Nejvíce odpovědí jsem zaznamenala od studentů, kterým bylo 20, konkrétně 153 (25,76 %) jedinců. Následovala věková kategorie 21 let s celkovým počtem 115 (19,36 %), 22 letých respondentů bylo 107 (18,01 %), 23 letých 87 (14,65 %), 19 letých 48 (8,08 %), 24 letých 38 (6,40 %), 25 letých 22 (3,70 %), 26 letých 10 (1,68 %), 28 letých 3 (0,51%), 27 a 29 letých po 2 respondentech (0,34 %). Zbylým respondentům bylo 30, 31, 33, 35, 40, 42 a 45 let, kdy každou skupinu zastupoval 1 respondent (0,17 %).

Položka č. 3 **Jakou fakultu Univerzity Pardubice studujete?**

Studovaná fakulta	Absolutní četnost	Relativní četnost
Fakulta zdravotnických studií	17	2,86 %
Fakulta restaurování	15	2,53 %
Fakulta chemicko-technologická	36	6,06 %
Fakulta filozofická	230	38,72 %
Fakulta elektrotechniky a informatiky	12	2,02 %
Fakulta ekonomicko-správní	270	45,45 %
Dopravní fakulta Jana Pernera	14	2,36 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 3 - Studovaná fakulta

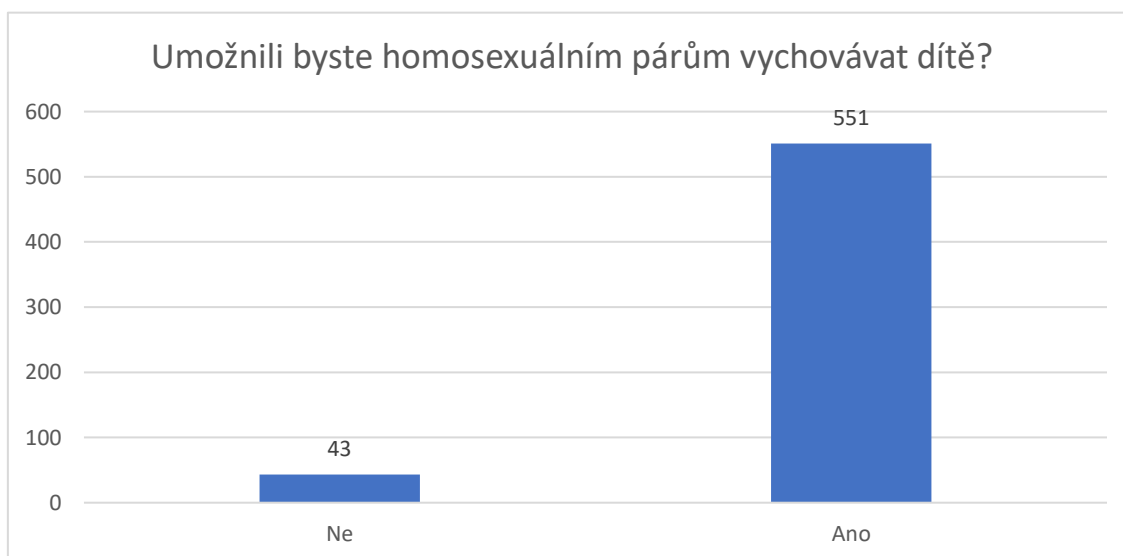
Graf 3 - Studovaná fakulta

Ve třetí otázce respondenti uváděli, kterou z fakulty Univerzity Pardubice studují. Nejvíce odpovědí jsem zaznamenala od studentů Fakulty ekonomicko-správní, a to 270 (45,45 %), 230 (38,72 %) respondentů bylo z Fakulty filozofické. Z Fakulty chemicko-technologické odpovědělo 36 (6,06 %) respondentů. 17 (2,86 %) respondentů bylo z Fakulty zdravotnických studií. 15 odpovědí jsem získala od studentů Fakulty restaurování, 14 od respondentů z Dopravní fakulty Jana Pernera a nejméně odpovědí, pouze 12 (2,02 %), jsem získala od studentů Fakulty elektrotechniky a informatiky.

Položka č. 4 Umožnili byste homosexuálním párům vychovávat dítě?

Možnost homoparentality	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	551	92,76 %
Ne	43	7,24 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 4 - Umožnění homoparentality

Graf 4 - Umožnění homoparentality

Čtvrtá položka dotazníku se zaměřovala na to, zda by respondenti vůbec umožnili homosexuálním párům vychovávat dítě. K mému příjemnému překvapení většina respondentů odpověděla, že ano, celkem 551 (92,76 %) respondentů, zbylých 43 (7,24 %) by homosexuálním párům nepovolili dítě vychovávat.

Nesouhlas u pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost
Žena	10	23,26 %
Muž	33	76,74 %
Celkem	43	100,00 %

Tabulka 5 - Nesouhlas s homoparentalitou u pohlaví

Rozdělení podle fakult	Absolutní četnost	Relativní četnost
Fakulta filozofická	11	25,58 %
Fakulta ekonomicko-správní	19	44,19 %
Fakulta zdravotnických studií	1	2,33 %
Fakulta elektrotechniky a informatiky	4	9,30 %
Fakulta chemicko-technologická	2	4,65 %
Dopravní fakulta Jana Pernera	6	13,95 %
Celkem	43	100,00 %

Tabulka 6 - Nesouhlas s homoparentalitou podle fakult

Respondenty, kteří s výchovou dětí v homosexuálních rodinách jsem se rozhodla také analyzovat podle pohlaví a studovaných fakult. Z celkových 43 respondentů, kteří nesouhlasili bylo 10 (23,26 %) žen a zbylých 33 muži (76,74 %). Ze 158 mužů, kteří dotazník vyplnili by homoparentalitu nepodpořilo celkem 20,89 %.

Při porovnávání fakult vyjádřilo svůj nesouhlas 19 (44,19 %) studentů Fakulty ekonomicko-správní, 11 (25,58 %) z Fakulty filozofické, 6 (13,95 %) studentů Dopravní fakulty Jana Pernera, 4 (9,30 %) studenti Fakulty elektrotechniky a informatiky, 2 (4,65 %) z Fakulty chemicko-technologické a 1 (2,33 %) student Fakulty zdravotnických studií.

Při srovnávání fakult je však nutné myslet na značné rozdíly mezi počtem celkových odpovědí od jednotlivých fakult. 19 respondentů z Fakulty ekonomicko-správní je z celkového počtu 270 studentů, kteří dotazník vyplnili, tedy pouze 7,04 %. 11 nesouhlasných responzí z Fakulty filozofické dělá z celkového počtu 230 studentů celkem 4,78 %. 6 responzí ze 14 z Dopravní fakulty Jana Pernera je 42,86 %. 4 studenti z Fakulty elektrotechniky a informatiky činí 33,33 % z celkových 12. 2 odpovědi z Fakulty chemicko-technologické je 5,56 % z 36 celkových respondentů.

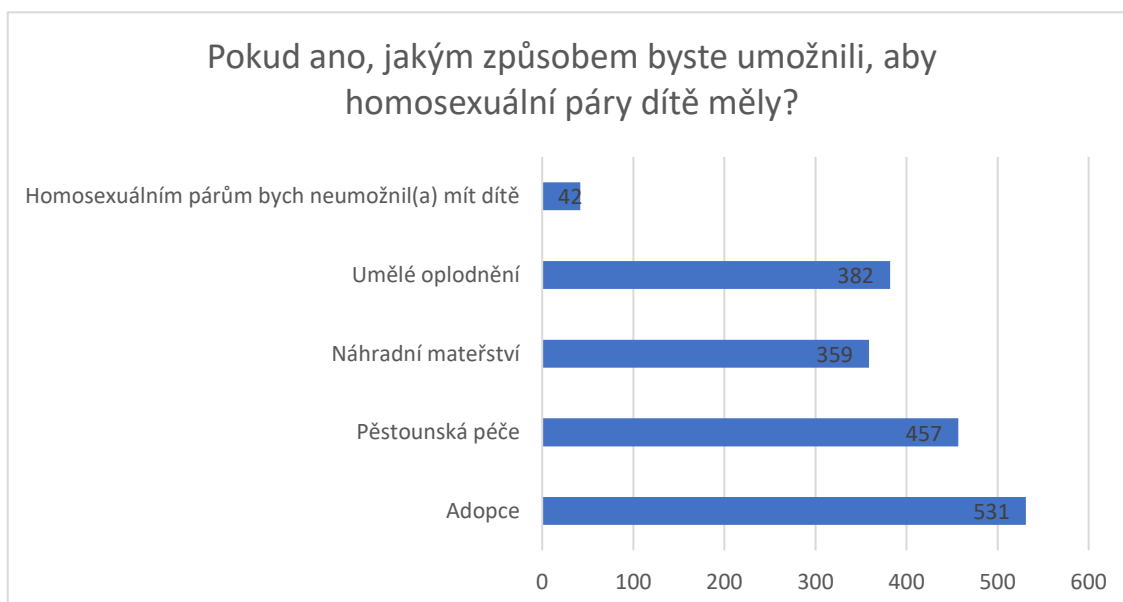
A 1 respondent ze 17 studentů Fakulty zdravotnických studií je 5,88 %. Z Fakulty restaurování žádný respondent ne zvolil možnost, že by homosexuálním párům výchovu dítěte nepovolil.

Pokud bychom tedy porovnali procentuální podíl, nejvíce studentů, kteří nesouhlasí s výchovou dětí homosexuálními páry, je z Dopravní fakulty Jana Pernera. Poté z Fakulty elektrotechniky a informatiky. S rozdílem více než 26 % je Fakulta ekonomicko-správní. Fakulta zdravotnických studií, Fakulta chemicko-technologická a Fakulta filozofická. Z Fakulty restaurování všech 15 studentů, kteří dotazník vyplnili, zvolilo možnost podpoření výchovy dětí v homosexuálním páru.

Položka č. 5 **Pokud ano, jakým způsobem byste umožnili, aby homosexuální páry dítě měly?**

Způsob vzniku	Absolutní četnost	Relativní četnost
Neumožnil(a) bych	42	2,37 %
Umělé oplodnění	382	21,57 %
Náhradní mateřství	359	20,27 %
Pěstounská péče	457	25,81 %
Adopce	531	29,98 %
Celkem	1 771	100,00 %

Tabulka 7 - Způsob vzniku homoparentální rodiny

Graf 5 - Způsob vzniku homoparentální rodiny

V páté otázce mohli respondenti zvolit několik možných variant vzniku homoparentální rodiny, kterou by podpořili. Z grafu můžeme vidět, že nejvíce respondentů zvolilo variantu adopce 531, poté pěstounské péče 457, umělého oplodnění 382 a náhradního mateřství 359. Tyto možnosti však respondenti volili v různých seskupeních, díky možnosti vybrat více odpovědí. Proto jsem se rozhodla sestavit také tabulku, která ukazuje varianty, které respondenti zvolili s přesným počtem respondentů.

Způsob vzniku	Absolutní četnost	Relativní četnost
Adopce, pěstounská péče, náhradní mateřství, umělé oplodnění	308	51,85 %
Adopce, pěstounská péče	68	11,45 %
Adopce, umělé oplodnění	19	3,20 %
Adopce, náhradní mateřství	3	0,51 %
Adopce	54	9,09 %
Náhradní mateřství	8	1,35 %
Pěstounská péče	7	1,18 %
Umělé oplodnění	3	0,51 %
Pěstounská péče, náhradní mateřství, umělé oplodnění	2	0,34 %
Adopce, pěstounská péče, umělé oplodnění	42	7,07 %
Adopce, náhradní mateřství, umělé oplodnění	7	1,18 %
Neumožnil(a) bych	42	7,07 %
Náhradní mateřství, umělé oplodnění	1	0,17 %
Adopce, pěstounská péče, náhradní mateřství	30	5,05 %
Celkem	594	100,02 %

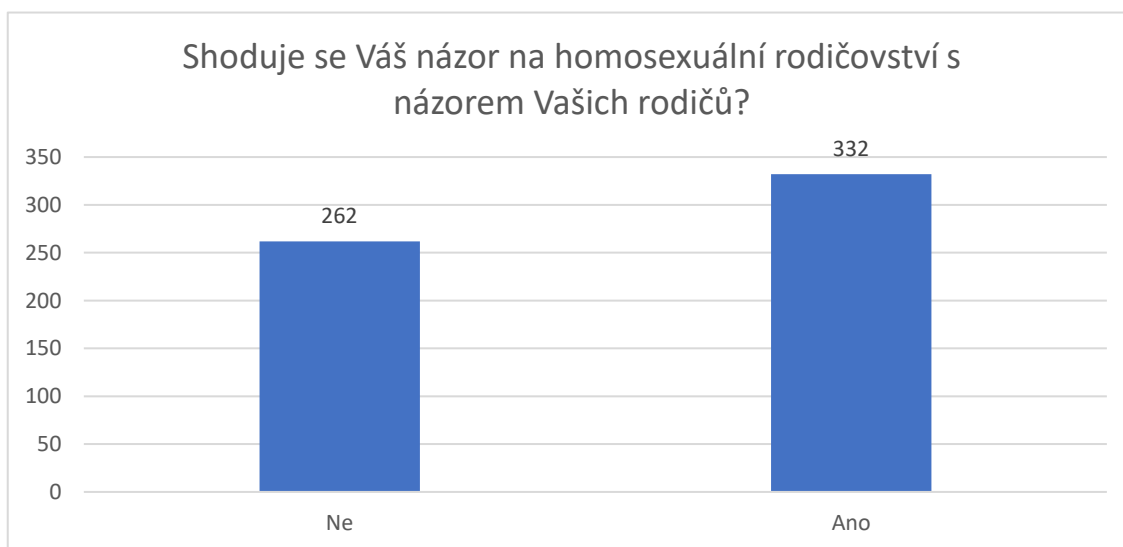
Tabulka 8 - Způsob vzniku homoparentální rodiny – kombinace

V tabulce č. 8 můžeme vidět, že nejvíce respondentů, celkem 308 (51,85 %), zvolila kombinaci všech odpovědí podporujících vznik homoparentální rodiny, tedy adopci, pěstounskou péči, náhradní mateřství i umělé oplodnění. 42 (7,07 %) respondentů uvedlo, že by homosexuálnímu páru mít dítě neumožnili. Zajímavé mi přišlo, že z původních 43 respondentů, kteří ve čtvrté otázce uvedli, že jsou proti homoparentalitě už jen 42 respondentů uvedlo, stejnou odpověď. Tento 1 respondent zvolil možnost adopce a umělé oplodnění.

Položka č. 6 Shoduje se Váš názor na homosexuální rodičovství s názorem Vašich rodičů?

Shodný názor	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	332	55,89 %
Ne	262	44,11 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 9 – Shoda názoru studentů s názorem jejich rodičů

Graf 6 - Shoda názoru studentů s názorem jejich rodičů

V šesté otázce mě zajímalo, zda se názor studentů shoduje s názorem jejich rodičů. Jak v grafu, tak v tabulce můžeme vidět, že 332 (55,89 %) studentů se názorově shoduje se svými rodiči a zbylých 262 (44,11 %) se neshoduje.

Studenti, kteří nesouhlasí	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	33	78,57 %
Ne	9	21,43 %
Celkem	42	100,00 %

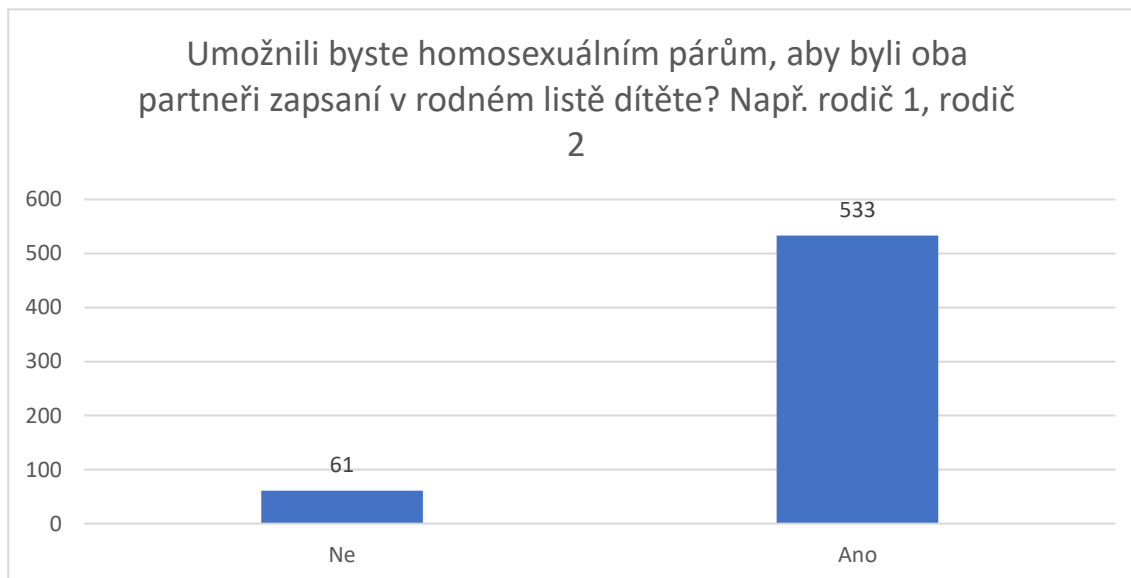
Tabulka 10 - Shoda názoru studentů, kteří nepodporují homoparentalitu, s názorem jejich rodičů

Zkoumala jsem také, zda mají studenti, kteří homoparentalitu nepodporují, shodný názor se svými rodiči. Celkem 33 (78,57 %) z těchto respondentů uvedlo, že se jejich názor shoduje s názorem jejich rodičů. Zbýlých 9 (21,43 %) uvedlo, že se jejich názor neshoduje, jejich rodiče tedy homoparentalitu podporují.

Položka č. 7 Umožnili byste homosexuálním párům, aby byli oba partneři zapsáni v rodném listě dítěte?

Zapsání v rodném listě	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	533	89,73 %
Ne	61	10,27 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 11 - Zapsání v rodném listě dítěte

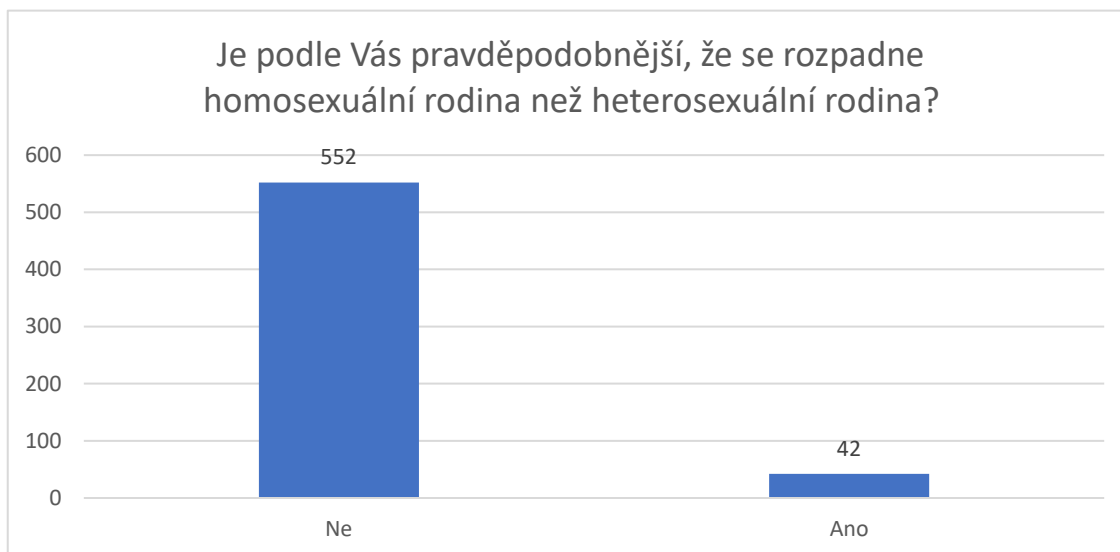
Graf 7 - Zapsání v rodném listě dítěte

Sedmá položka je zaměřená na zapsání obou partnerů v rodném listě dítěte. Většina respondentů 533 (89,73 %) odpověděla, že by homosexuálním párům umožnila, aby byli oba partneři zapsáni v rodném listě dítěte. 61 (10,27 %) respondentům by tuto variantu neumožnilo.

Položka č. 8 Je podle Vás pravděpodobnější, že se rozpadne homosexuální rodina než heterosexuální rodina?

Rozpadnutí páru	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	42	7,07 %
Ne	552	92,93 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 12 – Pravděpodobnost rozpadnutí homosexuálního páru

Graf 8 - Pravděpodobnost rozpadnutí homosexuálního páru

V následující otázce jsem se zaměřila na jeden z předsudků, kteří lidé mají vůči homosexuálním párům. Celkem 522 (92,93 %) respondentů odpovědělo, že rozpad homosexuálního páru není pravděpodobnější než rozpad páru heterosexuálního. 42 (7,07 %) respondentů uvedla, že rozpad je v tomto případě pravděpodobnější.

Složení respondentů	Absolutní četnost	Relativní četnost
Umožnili	23	54,76 %
Neumožnili	19	45,24 %
Celkem	42	100,00 %

Tabulka 13 - Složení respondentů, kteří si myslí, že je pravděpodobnější rozpad homosexuálního páru

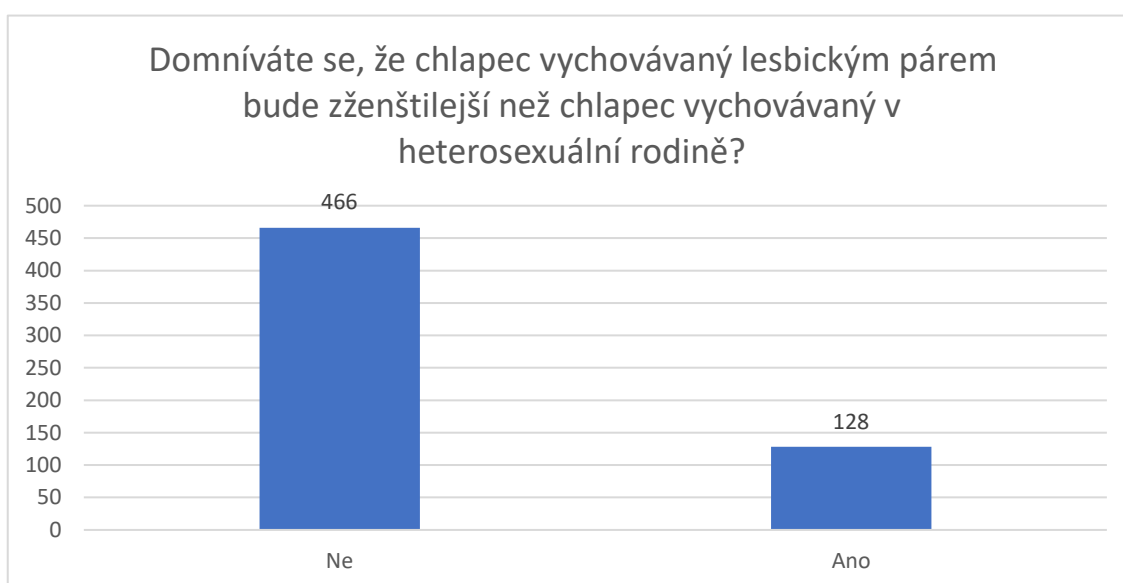
Zajímavé mi přišlo složení těchto 42 respondentů. Osobně jsem předpokládala, že se bude v drtivé většině jednat o respondenty, kteří by neumožnili homosexuálním párům mít dítě. Možná právě kvůli existujícímu předsudku. Ukázalo se však, že 23 (54,76 %) těchto respondentů jsou ti, kteří by homoparentalitu umožnili. Tedy pouze 19 (45,24 %)

respondentů ze 43, kteří by vznik homoparentální rodiny neumožnili, současně věří tomu, že je pravděpodobnější její rozpad.

Položka č. 9 Domníváte se, že chlapec vychovávaný lesbickým párem bude zženštilější než chlapec vychovávaný v heterosexuální rodině?

Zženštilost chlapce	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	128	21,55 %
Ne	466	78,45 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 14 - Zženštilost chlapce z lesbického páru

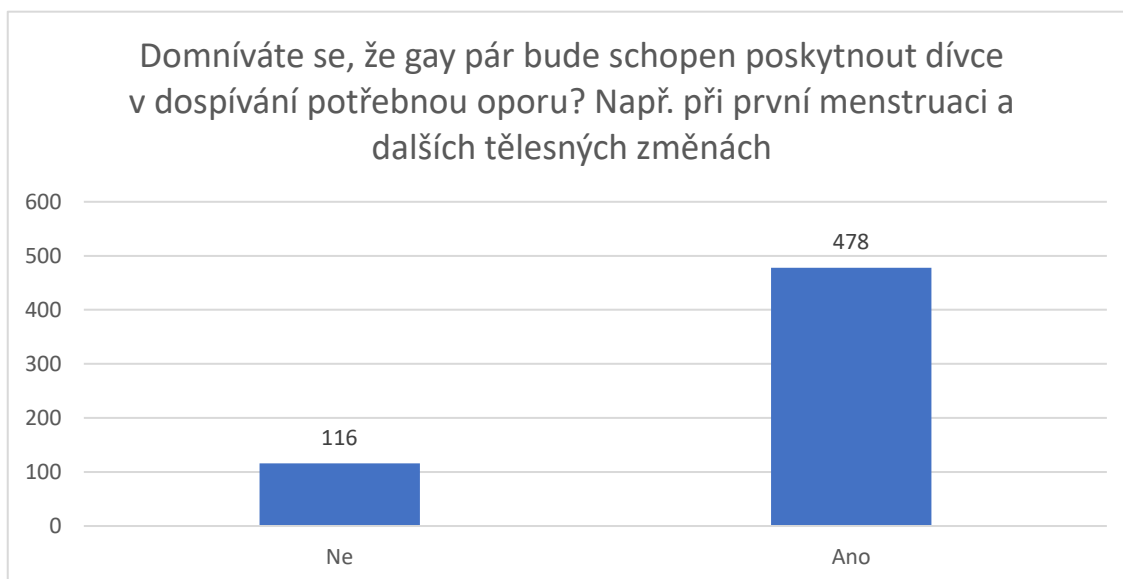
Graf 9 - Zženštilost chlapce z lesbického páru

Devátá otázka se zabývala předpokladem, že chlapec vychovávaný lesbickým párem bude zženštilější, než chlapec vychovávaný v heterosexuální rodině. 128 (21,55 %) respondentů se domnívá, že chlapec zženštilější bude. Většina respondentů 466 (78,45 %) se domnívá, že chlapec vychovávaný lesbickým párem zženštilější nebude.

Položka č. 10 **Domníváte se, že gay pár bude schopen poskytnout dívce v dospívání potřebnou oporu? Např. při první menstruaci a dalších tělesných změnách**

Potřebná opora	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	478	80,47 %
Ne	116	19,53 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 15 – Potřebná opora dívek v gay páru v dospívání

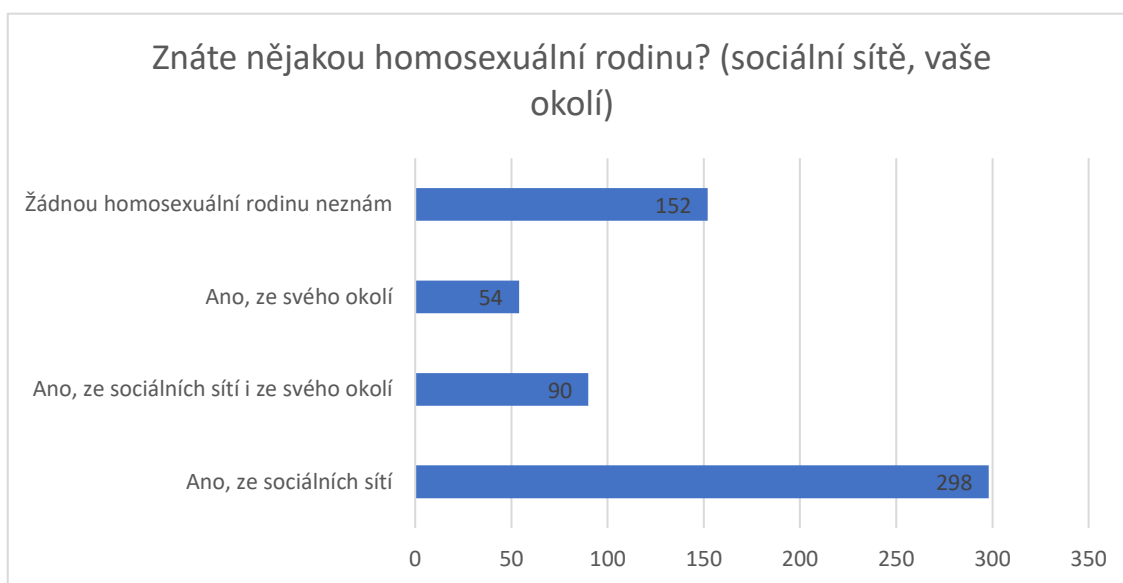
Graf 10 - Potřebná opora dívek v gay páru v dospívání

V následující položce jsem se zaměřila na gay páry, a zda si respondenti myslí, že dokáží dívce poskytnout dostatečnou oporu při jejím dospívání. Zde 478 (80,47 %) respondentů odpovědělo, že ano a 116 (19,53 %), že ne.

Položka č 11 **Znáte nějakou homosexuální rodinu? (sociální sítě, Vaše okolí)**

Homosexuální rodiny	Absolutní četnost	Relativní četnost
Žádnou neznám	152	25,59 %
Okolí	54	9,09 %
Sociální sítě	298	50,17 %
Sociální sítě + okolí	90	15,15 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 16 - Znalost homosexuální rodiny

Graf 11 - Znalost homosexuální rodiny

V následující otázce jsem se zajímalo o to, zda respondenti znají nějakou homosexuální rodinu. Skoro přesná polovina respondentů 298 (50,17 %) potvrdila znalost homosexuální rodiny ze sociálních sítí, 152 (25,59 %) respondentů žádnou takovou rodinu neznají, 90 (15,15 %) respondentů znají homosexuální rodinu jak ze sociálních sítí, tak ze svého okolí a 54 (9,09 %) respondentů uvedlo, že zná homosexuální rodinu ze svého okolí.

Proti homoparentalitě	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ze sociálních sítí	10	23,26 %
Ze svého okolí	3	6,98 %
Sociální sítě + okolí	2	4,65 %
Žádnou neznám	28	65,12 %
Celkem	43	100,01 %

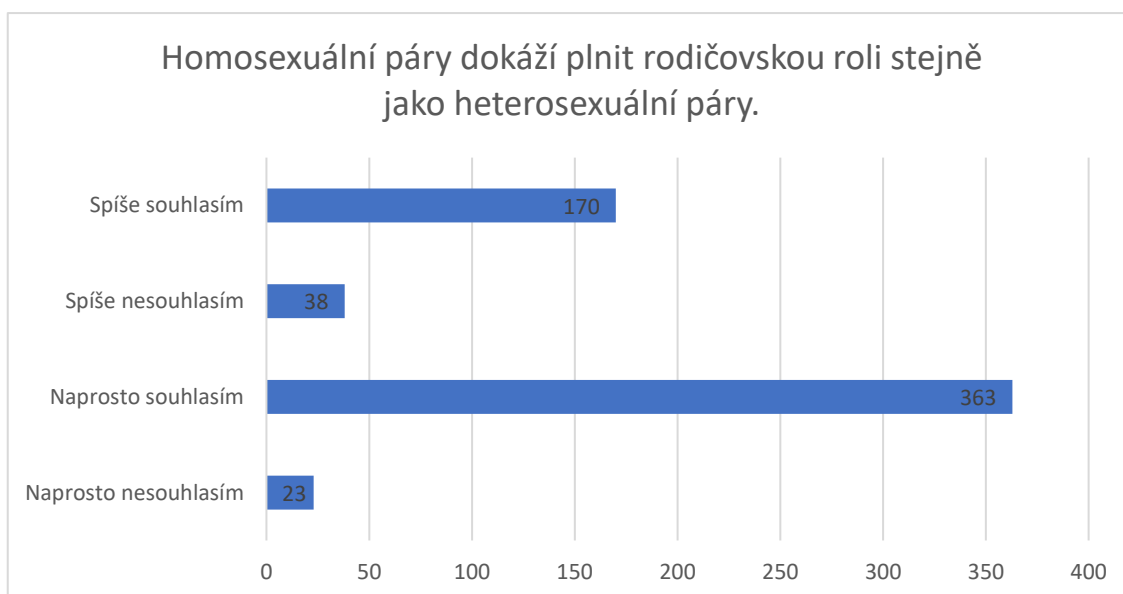
Tabulka 17 - Složení odpovědí respondentů, kteří by neumožnili homoparentalitu

Rozhodla jsem se opět i pro sestrojení tabulky zobrazující složení odpovědí od respondentů, kteří by homoparentalitu neumožnili. 28 (65,12 %) těchto respondentů žádnou homosexuální rodinu nezná, 10 (23,26 %) zná homosexuální rodinu ze sociálních sítí, 3 (6,98 %) respondentů mají homosexuální rodinu ve svém okolí a 2 (4,65 %) respondenti znají homosexuální rodinu jak ze sociálních sítí, tak ze svého okolí.

Položka č. 12 Homosexuální páry dokáží plnit rodičovskou roli stejně jako heterosexuální páry.

Schopnost plnit rod. roli	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	170	28,62 %
Spíše nesouhlasím	38	6,40 %
Naprosto souhlasím	363	61,11 %
Naprosto nesouhlasím	23	3,87 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 18 - Schopnost plnit rodičovskou roli

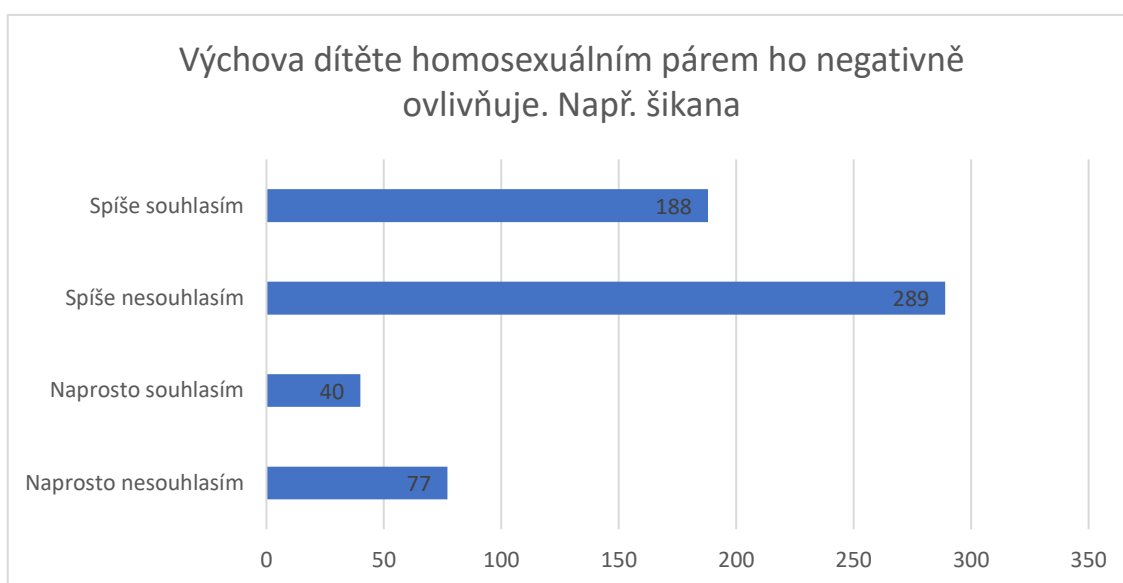
Graf 12 - Schopnost plnit rodičovskou roli

V této a následujících položkách jsem po studentech chtěla, aby vyjádřili svůj postoj k daným tvrzením. Dvanáctá položka se zaměřuje na to, zda dokáží homosexuální páry plnit rodičovskou roli stejně, jako ty heterosexuální. S tímto tvrzením Naprosto souhlasilo 363 (61,11 %) respondentů, spíše souhlasilo 170 (28,62 %). Naopak naprostý nesouhlas vyjádřilo 23 (3,87 %) a s tvrzením spíše nesouhlasilo 38 (6,40 %) respondentů.

Položka č. 13 **Výchova dítěte homosexuálním párem ho negativně ovlivňuje. Např. šikana**

Negativní ovlivnění	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	188	31,65 %
Spíše nesouhlasím	289	48,65 %
Naprosto souhlasím	40	6,73 %
Naprosto nesouhlasím	77	12,96 %
Celkem	594	99,99 %

Tabulka 19 – Negativní ovlivnění dítěte v homoparentální rodině

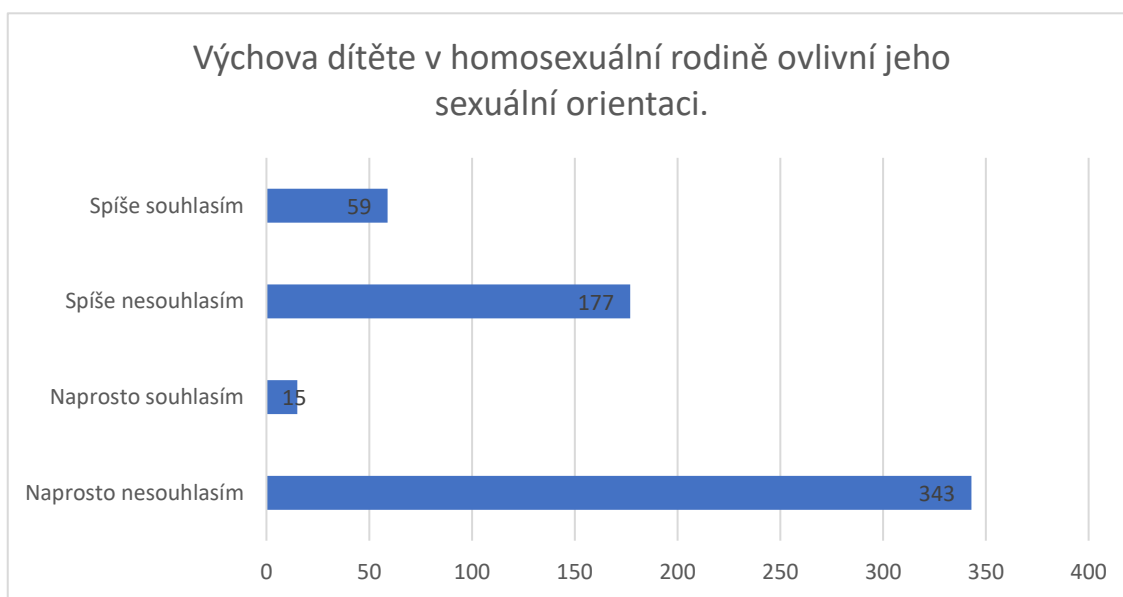
Graf 13 - Negativní ovlivnění dítěte v homoparentální rodině

Třináctá položka vyjadřuje obavu, že dítě vychovávané homosexuálním párem bude negativně ovlivněno například z důvodu šikany. S tímto tvrzením Naprosto nesouhlasilo 77 (12,96 %) studentů, spíše nesouhlasilo 289 (48,65 %), spíše souhlasilo 188 (31,65 %) a naprosto souhlasilo 40 (6,73 %) respondentů.

Položka č. 14 **Výchova dítěte v homosexuální rodině ovlivní jeho sexuální orientaci.**

Vliv na sexuální orientaci	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	59	9,93 %
Spíše nesouhlasím	177	29,80 %
Naprosto souhlasím	15	2,53 %
Naprosto nesouhlasím	343	57,74 %
Celkem	594	100,00

Tabulka 20 - Vliv homosexuální rodiny na sexuální orientaci dítěte

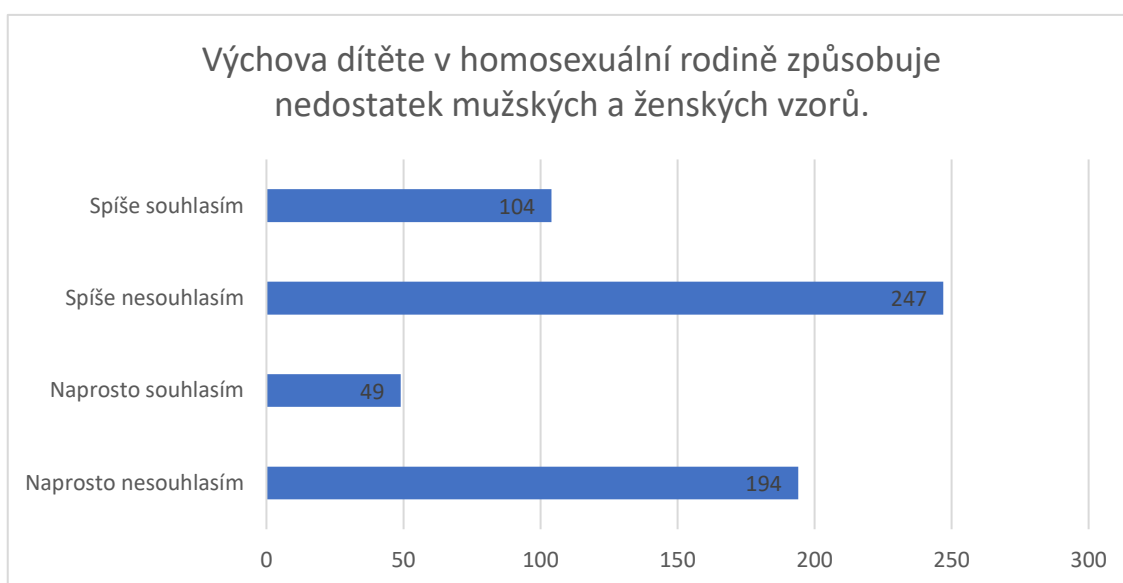
Graf 14 - Vliv homosexuální rodiny na sexuální orientaci dítěte

Ve čtrnácté položce se zaměřuji na předsudek ovlivnění sexuální orientace dítěte při jeho výchově homosexuálním párem. S tímto tvrzením naprosto nesouhlasila nadpoloviční většina respondentů 343 (57,74 %) a spíše nesouhlasilo 177 (29,80 %) respondentů. S tvrzením spíše souhlasilo 59 (9,93 %) a naprosto souhlasilo 15 (2,53 %) respondentů.

Položka č. 15 Výchova dítěte v homosexuální rodině způsobuje nedostatek mužských a ženských vzorů.

Nedostatek M a Ž vzorů	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	104	17,51 %
Spíše nesouhlasím	247	41,58 %
Naprosto souhlasím	49	8,25 %
Naprosto nesouhlasím	194	32,66 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 21 – Nedostatek mužských a ženských vzorů

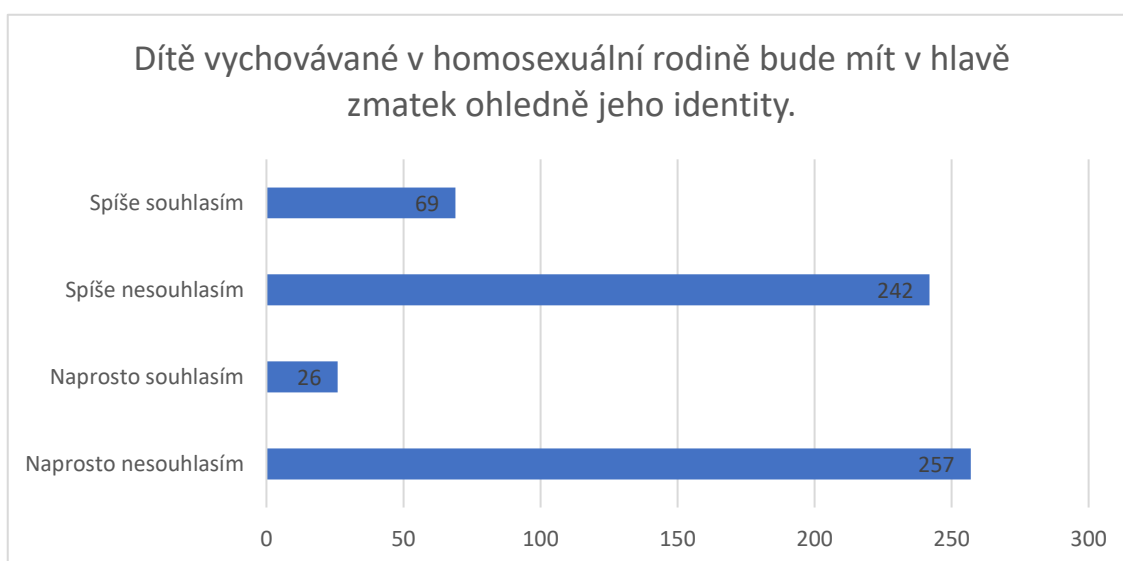
Graf 15 - Nedostatek mužských a ženských vzorů

S tvrzením, že dítě vychovávané v homosexuální rodině bude mít nedostatek mužských a ženských vzorů naprosto nesouhlasilo 194 (32,66 %) studentů, Spíše nesouhlasilo 247 (41,58 %), Spíše souhlasilo 104 (17,51 %) a naprosto souhlasilo 49 (8,25 %) studentů.

Položka č. 16 Dítě vychovávané v homosexuální rodině bude mít v hlavě zmatek ohledně jeho identity.

Zmatek ohledně identity	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	69	11,62 %
Spíše nesouhlasím	242	40,74 %
Naprosto souhlasím	26	4,38 %
Naprosto nesouhlasím	257	43,27 %
Celkem	594	100,01 %

Tabulka 22 - Zmatek dítěte ohledně jeho identity

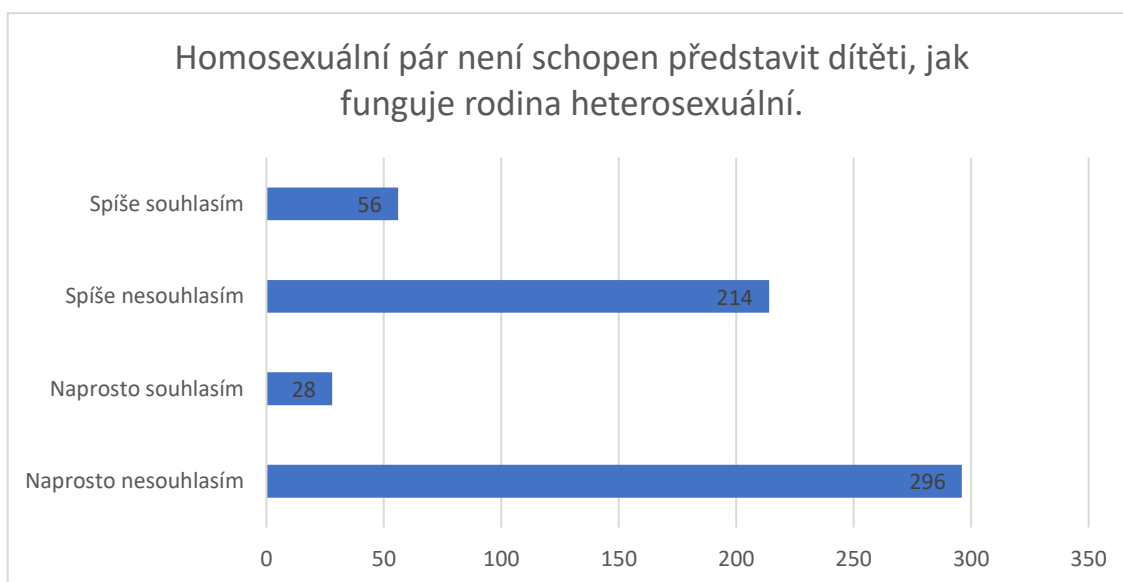
Graf 16 - Zmatek dítěte ohledně jeho identity

Položka číslo šestnáct tvrdí, že dítě vychovávané v homoparentální rodině bude mít ohledně jeho identity zmatek v hlavě. S tím naprosto nesouhlasí 257 (43,27 %) studentů a spíše nesouhlasí 242 (40,74 %). Naprosto souhlasí 26 (4,38 %) a spíše souhlasí 69 (11,62 %) studentů.

Položka č. 17 **Homosexuální pár není schopen představit dítěti, jak funguje rodina heterosexuální.**

Obraz heterosexuální rod.	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	56	9,43 %
Spíše nesouhlasím	214	36,03 %
Naprosto souhlasím	28	4,71 %
Naprosto nesouhlasím	296	49,83 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 23 – Obraz heterosexuální rodiny v rodinách homosexuálních

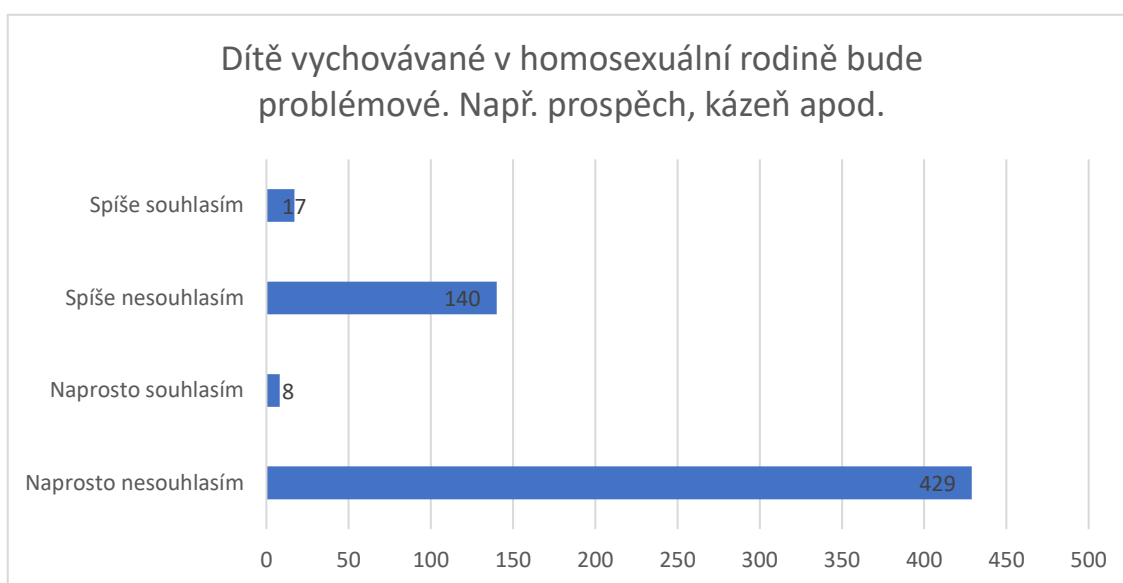
Graf 17 - Obraz heterosexuální rodiny v rodinách homoparentálních

Se sedmnáctým tvrzením naprosto nesouhlasilo 296 (49,83 %) studentů, spíše nesouhlasilo 214 (36,03 %) studentů spíše souhlasilo 56 (9,43 %) a naprosto souhlasí 28 (4,71 %) respondentů. Většina tedy naprosto nesouhlasí či spíše nesouhlasí s tvrzením, že homosexuální pár nebude schopen představit svému dítěti fungování heterosexuální rodiny.

Položka č. 18 **Dítě vychovávané v homosexuální rodině bude problémové. Např. prospěch, kázeň apod.**

Problémovost dítěte	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	17	2,86 %
Spíše nesouhlasím	140	23,57 %
Naprosto souhlasím	8	1,35 %
Naprosto nesouhlasím	429	72,22 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 24 – Problémovost dítěte

Graf 18 - Problémovost dítěte

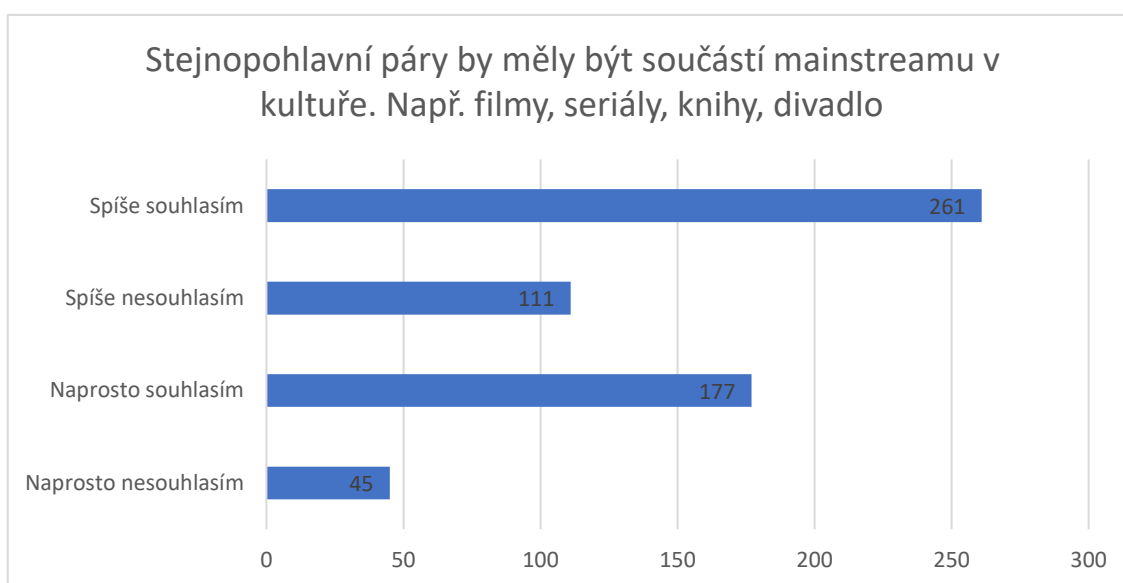
V následujícím tvrzení jsem se zaměřila na předsudek o problémovosti dítěte vychovávaného v homosexuální rodině. S tím naprosto souhlasilo pouze 8 (1,35 %) a spíše souhlasilo 17 (2,86 %) respondentů z celkového počtu 594. Naprosto nesouhlasila nadpoloviční většina respondentů 429 (72,22 %) a spíše nesouhlasilo 140 (23,57 %) respondentů.

Položka č. 19 **Stejnopohlavní páry by měly být součástí mainstreamu v kultuře.**

Např. filmy, seriály, knihy, divadlo.

Součást mainstreamu	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	261	43,94 %
Spíše nesouhlasím	111	18,69 %
Naprosto souhlasím	177	29,80 %
Naprosto nesouhlasím	45	7,58 %
Celkem	594	100,01 %

Tabulka 25 – Stejnopohlavní páry jako součást mainstreamu v kultuře

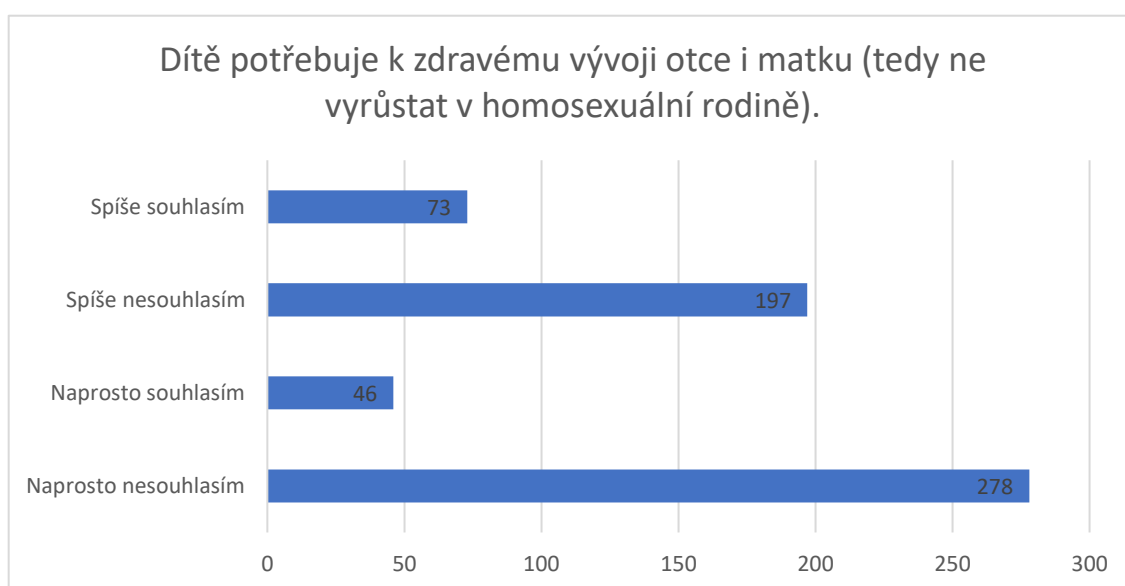
Graf 19 - Stejnopohlavní páry jako součást mainstreamu v kultuře

V devatenácté položce jsem se zajímala, zda si studenti myslí, že by měly být stejnopohlavní páry součástí mainstreamu v kultuře. Tedy, že by se měly objevovat ve filmech, seriálech, knihách či divadle. S tím naprosto souhlasilo 177 (29,80 %) studentů, spíše souhlasilo 261 (43,94 %), spíše nesouhlasilo 111 (18,69 %) a naprosto nesouhlasilo 45 (7,58 %) studentů.

Položka č. 20 **Dítě potřebuje k zdravému vývoji otce i matku (tedy ne vyrůstat v homosexuální rodině)**

Potřeba otce i matky	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše souhlasím	73	12,29 %
Spíše nesouhlasím	197	33,17 %
Naprosto souhlasím	46	7,74 %
Naprosto nesouhlasím	278	46,80 %
Celkem	594	100,00 %

Tabulka 26 - Potřeba otce i matky k zdravému vývoji

Graf 20 - Potřeba otce i matky k zdravému vývoji

V poslední dvacáté položce jsem chtěla znát názor studentů na tvrzení, že dítě ke svému zdravému vývoji potřebuje jak otce, tak matku. S tímto tvrzením naprosto nesouhlasí 278 (46,80 %), spíše nesouhlasí 197 (33,17 %), spíše souhlasí 73 (12,29 %) a naprosto souhlasí 46 (7,74 %) studentů.

7.1 Statistické ověření hypotéz

V této kapitole se budu věnovat verifikaci hypotéz, které jsem stanovila na začátku výzkumného šetření. Pro ověření hypotéz byla zvolena metoda chí-kvadrát testu nezávislosti. Pro vyhodnocování daných hypotéz jsem stanovila hladinu významnosti ve výši 5 %.

Hypotéza č. 1: Studenti technických a přírodovědných oborů mají negativnější postoje k homoparentalitě než studenti společenských a uměleckých oborů.

H₁₀: Mezi studovaným oborem a postojem k homoparentalitě neexistuje statisticky významný vztah.

H_{1A}: Mezi studovaným oborem a postojem k homoparentalitě existuje statisticky významný vztah.

Pro ověření hypotézy použijeme dotazníkovou položku č. 3 – „Jakou fakultu Univerzity Pardubice studujete?“ a dotazníkovou položku č. 20 – „Dítě potřebuje k zdravému vývoji otce i matku.“.

Empirické četnosti			
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkem
Přírodovědní a technické obory	23	56	79
Společenskovední obory	96	419	515
Celkem	119	475	594

Tabulka 27 - Empirické četnosti H1

Teoretické četnosti			
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkem
Přírodovědní a technické obory	15,82659933	63,17340067	79
Společenskovední obory	103,1734007	411,8265993	515
Celkem	119	475	594

Tabulka 28 - Teoretické četnosti H1

Testové kritérium			
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkem
Přírodovědní a technické obory	3,247561592	0,813818268	4,06137986
Společenskovední obory	0,498293108	0,124830391	0,623123499
Celkem	3,7458547	0,938648659	4,684503359

Tabulka 29 - Testové kritérium H1

Výpočet testovacího kritéria:

$$TK = \chi^2 = \sum \text{tab} \frac{(\text{emp} - \text{teor})^2}{\text{teor}} = 4,685$$

Výpočet kritické hodnoty:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha}[(r-1) \times (s-1)] = 3,841$$

TK	4,685
Stupeň volnosti	1
α	0,05
KH	3,841

Tabulka 30 - Data k H1

TK > KH

Testové kritérium je vyšší než kritická hodnota. Z tohoto důvodu zamítám nulovou hypotézu. Alternativní hypotézu H1A – „Mezi studovaným oborem a postojem k homoparentalitě existuje statisticky významný vztah.“ můžeme **POTVRDIT**.

Porovnáním tabulek empirických a teoretických četností zjistíme, že hypotézu H1: „Studenti technických a přírodovědných oborů mají negativnější postoje k homoparentalitě než studenti společenských a uměleckých oborů.“ můžeme **POTVRDIT**.

Hypotéza č. 2: Ženy jsou umožnění homosexuálním párům vychovávat dítě více nakloněny než muži.

H2₀: Mezi pohlavím a názorem na umožnění výchovy dítěte homosexuálním párem neexistuje statisticky významný vztah.

H2_A: Mezi pohlavím a názorem na umožnění výchovy dítěte homosexuálním párem existuje statisticky významný vztah.

Pro ověření hypotézy použijeme položku č. 1 – „Jaké je Vaše pohlaví?“ a položku č. 4 – „Umožnili byste homosexuálním párům vychovávat dítě?“.

Empirické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Žena	426	10	436
Muž	125	33	158
Celkem	551	43	594

Tabulka 31 - Empirické četnosti H2

Teoretické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Žena	404,4377104	31,56228956	436
Muž	146,5622896	11,43771044	158
Celkem	551	43	594

Tabulka 32 - Teoretické četnosti H2

Testové kritérium			
	Ano	Ne	Celkem
Žena	1,149326476	14,72856781	15,87789429
Muž	3,171626638	40,63230769	43,80393433
Celkem	4,320953114	55,3608755	59,68182862

Tabulka 33 - Testové kritérium

Výpočet testovacího kritéria:

$$TK = \chi^2 = \sum \text{tab} \frac{(\text{emp} - \text{teor})^2}{\text{teor}} = 59,682$$

Výpočet kritické hodnoty:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha}[(r - 1) \times (s - 1)] = 3,841$$

TK	59,682
Stupeň volnosti	1
α	0,05
KH	3,841

Tabulka 34 - Data k H2

$$\mathbf{TK > KH}$$

Testovací kritérium je vyšší než kritická hodnota. Za těchto okolností alternativní hypotézu H2A: „Mezi pohlavím a názorem na umožnění výchovy dítěte homosexuálním párem existuje statisticky významný vztah.“ můžeme **POTVRDIT**.

Po porovnání tabulek empirických a teoretických četností můžeme hypotézu H2: „Ženy jsou umožnění homosexuálním pářům vychovávat dítě více nakloněny než muži.“ **POTVRDIT**.

Hypotéza č. 3: Studenti, kteří znají homosexuální rodinu osobně by homosexuálním párům umožnili vychovávat dítě.

H3₀: Mezi osobní znalostí homosexuální rodiny a názorem na umožnění homosexuálním párům vychovávat děti neexistuje statisticky významný vztah.

H3_A: Mezi osobní znalostí homosexuální rodiny a názorem na umožnění homosexuálním párům vychovávat děti existuje statisticky významný vztah.

Pro ověření hypotézy použijeme položku č. 4 – „Umožnili byste homosexuálním párům vychovávat děti?“ a položku č. 11 – „Znáte nějakou homosexuální rodinu?“.

Empirické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Znají	51	3	54
Neznají	124	28	152
Celkem	175	31	206

Tabulka 35 - Empirické četnosti H3

Teoretické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Znají	45,87378641	8,126213592	54
Neznají	129,1262136	22,87378641	152
Celkem	175	31	206

Tabulka 36 - Teoretické četnosti H3

Testové kritérium			
	Ano	Ne	Celkem
Znají	0,573727926	3,23701107	3,810738996
Neznají	0,203801595	1,150717097	1,354518692
Celkem	0,777529521	4,387728167	5,165257688

Tabulka 37 - Testové kritérium H3

Výpočet testového kritéria:

$$TK = \chi^2 = \sum \text{tab} \frac{(\text{emp} - \text{teor})^2}{\text{teor}} = 5,165$$

Výpočet kritické hodnoty:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha}[(r - 1) \times (s - 1)] = 3,841$$

TK	5,165
Stupeň volnosti	1
α	0,05
KH	3,841

Tabulka 38 - Data k H3

$$\mathbf{TK > KH}$$

Testovací kritérium je větší než kritická hodnota, nulovou hypotézu H_{30} můžeme zamítnout a alternativní hypotézu H_{3A} : „Mezi osobní znalostí homosexuální rodiny a názorem na umožnění homosexuálním párům vychovávat děti existuje statisticky významný vztah.“ můžeme **POTVRDIT**.

Po srovnání empirických a teoretických četností zjistíme, že hypotézu H_3 : Studenti, kteří znají homosexuální rodinu osobně by homosexuálním párům umožnili vychovávat dítě.“ můžeme **POTVRDIT**.

Hypotéza č. 4: Studenti, kteří by neumožnili homosexuálním rodičovství sdílí tento názor se svými rodiči.

H₄₀: Mezi názorem respondentů na umožnění homosexuálního rodičovství a názorem rodičů respondentů neexistuje statisticky významný vztah.

H_{4A}: Mezi názorem respondentů na umožnění homosexuálního rodičovství a názorem rodičů respondentů existuje statisticky významný vztah.

Pro ověření hypotéz využijeme položku č. 4 – „Umožnili byste homosexuálním párům vychovávat děti?“ a položku č. 6 – „Shoduje se Váš názor na homosexuální rodičovství s názorem Vašich rodičů?“.

Empirické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Umožnili	298	253	551
Neumožnili	34	9	43
Celkem	332	262	594

Tabulka 39 - Empirické četnosti H4

Teoretické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Umožnili	307,96633	243,03367	551
Neumožnili	24,03367003	18,96632997	43
Celkem	332	262	594

Tabulka 40 - Teoretické četnosti H4

Testové kritérium			
	Ano	Ne	Celkem
Umožnili	0,322761632	0,409006707	0,731768339
Neumožnili	4,1365335	5,239899842	9,376433342
Celkem	4,459295132	5,648906549	10,10820168

Tabulka 41 - Testové kritérium H4

Výpočet testového kritéria:

$$TK = \chi^2 = \sum \text{tab} \frac{(\text{emp} - \text{teor})^2}{\text{teor}} = 10,108$$

Výpočet kritické hodnoty:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha}[(r-1) \times (s-1)] = 3,841$$

TK	10,108
Stupeň volnosti	1
α	0,05
KH	3,841

Tabulka 42 - Data k H4

$$\mathbf{TK > KH}$$

Testové kritérium je vyšší než kritická hodnota. Za těchto okolností zamítáme nulovou hypotézu H_{0} . Alternativní hypotézu H_{A} – „Mezi názorem respondentů na umožnění homosexuálního rodičovství a názorem respondentů existuje statisticky významný vztah.“ můžeme **POTVRDIT**.

Porovnání tabulek empirické a teoretické četnosti zjistíme, že hypotézu H_{4} : „Studenti, kteří by neumožnili homosexuálním rodičovství sdílí tento názor se svými rodiči.“ můžeme také **POTVRDIT**.

Hypotéza č. 5: Muži se domnívají, že chlapec vychovávaný lesbickým párem bude zženštilý častěji než ženy.

H₅₀: Mezi pohlavím respondenta a jeho názorem na zženštilost chlapce vychovávaného lesbickým párem neexistuje statisticky významný vztah.

H_{5A}: Mezi pohlavím respondenta a jeho názorem na zženštilost chlapce vychovávaného lesbickým párem existuje statisticky významný vztah.

Pro ověření hypotézy použijeme položku č. 1 – „Jaké je Vaše pohlaví?“ a položku č. 9 – „Domníváte se, že chlapec vychovávaný lesbickým párem bude zženštilější než chlapec vychovávaný v heterosexuální rodině?“.

Empirické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Žena	59	377	436
Muž	69	89	158
Celkem	128	466	594

Tabulka 43 - Empirické četnosti H5

Teoretické četnosti			
	Ano	Ne	Celkem
Žena	93,95286195	342,047138	436
Muž	34,04713805	123,952862	158
Celkem	128	466	594

Tabulka 44 - Teoretické četnosti H5

Testové kritérium			
	Ano	Ne	Celkem
Žena	13,0016232	3,571122643	16,57274584
Muž	35,87378855	9,854800323	45,72858887
Celkem	48,87541175	13,42592297	62,30133472

Tabulka 45 - Testové kritérium H5

Výpočet testového kritéria:

$$TK = \chi^2 = \sum \text{tab} \frac{(\text{emp} - \text{teor})^2}{\text{teor}} = 62,301$$

Výpočet kritické hodnoty:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha}[(r-1) \times (s-1)] = 3,841$$

TK	62,301
Stupeň volnosti	1
α	0,05
KH	3,841

Tabulka 46 - Data k H5

$$\mathbf{TK > KH}$$

Testovací kritérium je větší než kritická hodnota, nulovou hypotézu H_{5_0} z tohoto důvodu zamítáme a alternativní hypotézu H_{5_A} : „Mezi pohlavím respondenta a jeho názorem na zženštilost chlapce vychovávaného lesbickým párem existuje statisticky významný vztah.“ můžeme **POTVRDIT**.

Po porovnání empirických a teoretických četností můžeme hypotézu H_5 : „Muži se domnívají, že chlapec vychovávaný lesbickým párem bude zženštilý častěji než ženy.“, také **POTVRDIT**.

Hypotéza č. 6: Studenti, kteří by neumožnili homosexuální rodičovství si myslí, že výchova homosexuálním párem ovlivní sexuální orientaci dítěte.

H₀: Mezi názorem na umožnění homosexuálního rodičovství a domněnkou, že homosexuální pár ovlivní sexuální orientaci dítěte neexistuje statisticky významný vztah.

H_{6A}: Mezi názorem na umožnění homosexuálního rodičovství a domněnkou, že homosexuální pár ovlivní sexuální orientaci dítěte existuje statisticky významný vztah.

Pro ověření hypotézy použijeme položku č. 4 – „Umožnili byste homosexuálním párům vychovávat dítě? a položku č. 14 – „Výchova dítěte v homosexuální rodině ovlivní jeho sexuální orientaci.“.

Empirické četnosti			
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkem
Umožnili	41	510	551
Neumožnili	33	10	43
Celkem	74	520	594

Tabulka 47 - Empirické četnosti H₆

Teoretické četnosti			
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkem
Umožnili	68,6430976	482,356902	551
Neumožnili	5,35690236	37,6430976	43
Celkem	74	520	594

Tabulka 48 - Teoretické četnosti H₆

Testové kritérium			
	Souhlasím	Nesouhlasím	Celkem
Umožnili	11,13009324	1,583816237	12,71390948
Neumožnili	142,5316418	20,29674814	162,8283899
Celkem	153,661735	21,88056438	175,5422994

Tabulka 49 - Testové kritérium H₆

Výpočet testového kritéria:

$$TK = \chi^2 = \sum \text{tab} \frac{(\text{emp} - \text{teor})^2}{\text{teor}} = 175,542$$

Výpočet kritické hodnoty:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha}[(r-1) \times (s-1)] = 7,815$$

TK	175,542
Stupeň volnosti	1
α	0,05
KH	3,841

Tabulka 50 - Data k H6

$$TK > KH$$

Hodnoty testového kritéria jsou vyšší než kritická hodnota. Na základě těchto výsledků můžeme zamítnout nulovou hypotézu H_0 a alternativní hypotézu H_A : „Mezi názorem na umožnění homosexuálního rodičovství a domněnkou, že homosexuální pár ovlivní sexuální orientaci dítěte existuje statisticky významný vztah.“ můžeme **POTVRDIT**.

Při porovnání tabulek s empirickými a teoretickými četnostmi můžeme hypotézu H_0 : „Studenti, kteří by neumožnili homosexuální rodičovství si myslí, že výchova homosexuálním párem ovlivní sexuální orientaci dítěte.“ **POTVRDIT**.

7.2 Závěr výzkumného šetření

V této podkapitole shrnu výsledky výzkumného šetření. Data k výzkumnému šetření byla shromážděna za pomoci dotazníkového šetření, kterého se účastnilo 594 studentů. V rámci interpretace výsledků zodpovím výzkumné otázky stanovené v podkapitole 6.2 Výzkumné otázky.

Hlavní výzkumná otázka byla stanovena takto: „*Jaký je pohled studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu?*“. Na tuto otázku bylo zaměřeno hned několik dotazníkových položek tak, abych byla schopna názor studentů zkoumat z různých perspektiv. Asi nejzásadnější otázkou celého dotazníku byla položka č. 4, ve které jsem se zajímala, zda by studenti vůbec homoparentální rodičovství, tedy výchovu dítěte v homosexuálním páru, umožnili. Z celkového počtu 594 respondentů uvedlo 551 (92,75 %), že ano a zbylých 43 (7,24 %) by výchovu v homosexuální rodině neumožnilo. Můžeme tedy konstatovat, že většina studentů by homoparentální rodičovství umožnila. V podobném duchu se nesla položka č. 20 – „Dítě potřebuje k zdravému vývoji otce i matku (tedy ne vyrůstat v homosexuální rodině).“ s tímto tvrzením naprosto nesouhlasilo 278 (46,80 %) studentů a spíše nesouhlasilo dalších 197 (33,17 %). Naopak naprosto souhlasilo 46 (7,74 %) studentů a spíše souhlasilo zbylých 73 (12,29 %). I v této otázce můžeme vidět, že většina studentů nemá s vyrůstáním dítěte v homosexuální rodině problém. V sedmé otázce jsem se zajímala o to, zda by respondenti umožnili oběma partnerům, aby byli zapsáni v rodném listě dítěte. Jako příklad jsem uvedla variantu rodič 1 a rodič 2. Tuto formu by povolilo 533 (89,73 %) respondentů a proti bylo 61 (10,27 %) respondentů. V dotazníkové položce č. 12 – „Homosexuální páry dokáží plnit rodičovskou roli stejně jako heterosexuální páry.“ odpovědi byly následující: Naprosto souhlasilo 363 (61,11 %) respondentů, spíše souhlasilo 170 (28,62 %), spíše nesouhlasilo 38 (6,40 %) a naprosto nesouhlasilo 23 (6,40 %) respondentů. Domnívám se, že již na základě výše zmíněných otázek mohu vyvodit jednoznačný výsledek a to, že převažující názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu jsou ty pozitivní.

První dílčí výzkumná otázka byla formulována takto: „*Existuje vztah mezi studovanou fakultou a názory studentů?*“. Pro zodpovězení této otázky můžeme využít mou předešlou interpretaci dat pro otázku č. 4 – „Umožnili byste homosexuálním párům vychovávat dítě?“, při té jsem v rámci *Tabulky 6* porovnávala počty respondentů, kteří by homoparentalitu neumožnili, z jednotlivých fakult. Zastoupení respondentů bylo následující: 19 (44,19 %) studentů Fakulty ekonomicko-správní, 11 (25,58 %) z Fakulty

filozofické, 6 (13,95 %) studentů Dopravní fakulty Jana Pernera, 4 (9,30 %) studenti Fakulty elektrotechniky a informatiky, 2 (4,65 %) z Fakulty chemicko-technologické a 1 (2,33 %) student Fakulty zdravotnických studií. I zde však musím zmínit, že nejvyšší procentuální zastoupení výše neznámá např., že Fakulta ekonomicko-správní dopadla nejhůře. Celkové počty odpovědí od jednotlivých fakult jsou značně rozdílné. Při porovnání daných výsledků s počtem odpovědí vypadá procentuální podíl následovně: 6 responzí z 14 Dopravní fakulty Jana Pernera (42,86 %), 4 z 12 odpovědí od studentů Fakulty elektrotechniky a informatiky (33,33 %), 19 z 270 odpovědí z Fakulty ekonomicko-správní (7,04 %), 1 odpověď ze 17 z Fakulty zdravotnických studií (5,88 %), 2 z 36 responzí Fakulty chemicko-technologické (5,56 %), 11 odpovědí z 230 od studentů Fakulty filozofické (4,78 %) a v neposlední řadě nemohu zapomenout na Fakultu restaurování, ze které žádný student z 15 nezvolil možnost o neumožnění homoparentality. Dále můžeme čerpat z alternativní hypotézy H1A: „Mezi studovaným oborem a postojem k homoparentalitě existuje statisticky významný vztah.“, kterou jsem potvrdila. Můžeme tedy říci, že existuje vztah mezi studovanou fakultou a názorem studentů.

Druhá dílčí výzkumná otázka zněla následovně: „*Domnívají se respondenti, že jsou heterosexuální vztahy stejně silné jako ty homosexuální?*“. Odpověď na tuto otázku jsem zjišťovala prostřednictvím osmé dotazníkové položky, jejíž znění bylo následovné – „Je podle Vás pravděpodobnější, že se rozpadne homosexuální rodina než heterosexuální rodina?“. Názor studentů na tuto otázku mě zajímal také proto, že se jedná o jistý mýtus, který ve společnosti panuje, ale není nikterak odůvodněný. Výsledek je takový, že 552 (92,93 %) respondentů z celkového počtu 594 si nemyslí, že by byl rozpad homosexuální rodiny pravděpodobnější než rozpad heterosexuální rodiny. O opaku je pak přesvědčeno 42 (7,07 %) zbylých respondentů. Za pomoci těchto výsledků mohu konstatovat, že většina respondentů se domnívá, že homosexuální vztahy jsou stejně silné jako ty homosexuální.

Třetí a také poslední dílčí výzkumnou otázkou je: „*Měli by být podle respondentů stejnopohlavní rodiny součástí mainstreamu v kultuře?*“. Na třetí dílčí výzkumnou otázku byla zaměřena devatenáctá dotazníková položka a studenti svůj pohled určovali pomocí škály. S tvrzením, že homosexuální páry by měly být součástí mainstreamu v kultuře naprosto souhlasilo 177 (29,80 %) studentů a spíše souhlasilo 261 (43,94 %). Spíše nesouhlasilo 111 (18,69 %) studentů a s tvrzením naprosto nesouhlasilo 45 (7,58

%). Otázka výskytu homosexuálních párů ve filmech, seriálech, divadlech apod. už nebyla u studentů, tak moc jednoznačná jako ostatní. I přes to, že procenta na straně proti mírně vzrostla, u studentů stále převažuje názor schvalující výskyt homosexuálních rodin v kultuře. Nabízí se nám zde otázka, zda je naše česká společnost na výskyt homosexuálních párů nejen v kultuře, ale například i v reklamách připravená. Osobně se, ačkoliv nerada, přikláním na stranu nepřipravenosti naší společnosti. Ale věřím, že pomalými krůčky bychom se na tuto úroveň jako společnost mohli brzy dostat. Na naději mi přidávají právě i výsledky mého výzkumu, ze kterých vyvozují, že mladá generace na podobné změny již připravená je.

Závěr

Bakalářská práce se zaměřovala na názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu. Práce byla rozdělena na dvě části. Teoretickou a praktickou část. Teoretická část se věnovala problematice homoparentality – vymezila její definici, a také definici další terminologie spojené s problematikou. Uváděla způsoby vzniku homoparentální rodiny, které jsou samy o sobě důkazem toho, že založit vysněnou rodinu nemusí být vůbec jednoduché. Především vlivem problematické legislativy. Třetí kapitola teoretické části představovala známé homoparentální rodiny z Česka a Slovenska, které mohou být příkladem toho, že když homosexuální pár opravdu chce založit rodinu, tak to zvládne i přes překážky. Čtvrtá kapitola upozorňovala na nejčastější argumenty, které byly, jsou a bohužel asi nadále budou využívány proti homosexuálním párům a homoparentálním rodinám. Tato kapitola by mohla být ukázkou toho, jak je důležité si ověřovat informace, jelikož se všechny tyto argumenty povedlo vyvrátit. Poslední kapitola teoretické části už je jen krátkým ohlédnutím za homoparentalitou a homosexualitou v Evropě.

Cílem praktické části bylo zjistit názor studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu. Jednalo se o kvantitativní výzkumné šetření, na základě kterého byl vytvořen dotazník vlastní konstrukce. Ten byl následně distribuován mezi studenty Univerzity Pardubice. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 594 respondentů, konkrétně 158 mužů a 436 žen. Během výzkumu bylo stanoveno šest hypotéz, a přijato bylo všech šest hypotéz alternativních.

Výsledky výzkumného šetření mě velmi příjemně překvapily, jelikož v drtivé většině otázek se studenti přikláněli k názorům pozitivním a homoparentalitě je většina otevřená. Z celkových 594 respondentů by homoparentalitu neumožnilo pouhých 43, tedy 7,24 %. Tento a další výsledky z výzkumného šetření považuji za jistý signál toho, že byt' česká společnost možná není momentálně připravená na výrazné změny v přístupu k homosexuálním párům, tak mladá generace určitě připravená je.

Seznam použité literatury

1. BRUCKO, Stanislav. Kde se v zákoně skrývá biologický nebo sociální rodič?. In *Dny práva 2012*. Brno: Masarykova Univerzita, 2013, s. 1252-1265. ISBN 978-80-210-6319-8.
2. BUREŠOVÁ, Kateřina. *Rodičovství a partnerství gayů a leseb v českém právu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2020, s. 161. ISBN 978-80-7330-371-6.
3. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000, s. 207. ISBN 80-85931-79-6.
4. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005, s. 403. ISBN 80-7367-040-2.
5. HORÁKOVÁ, Adéla et al. *Duhové rodiny v systému náhradní rodinné péče: Příručka pro pracovníky* pracovnice v oblasti sociálně-právní ochrany dětí*. Praha: Prague Pride, 2020, s. 132. ISBN 978-80-906362-5-5.
6. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada Publishing, 2016, s. 254. ISBN 978-80-247-5326-3.
7. JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2001, s. 285. ISBN 80-7178-535-0.
8. KUTÁLKOVÁ, Petra. *Duhové rodiny ve stínu státu: situace homoparentálních rodin s malými dětmi*. Praha: Prague Pride, 2015, s. 69. ISBN 978-80-260-8550-8.
9. MATĚJČEK, Zdeněk. *Náhradní rodinná péče: průvodce pro odborníky, osvojitele a pěstouny*. Praha: Portál, 1999, s. 183. ISBN 80-7178-304-8.
10. NEDBÁLKOVÁ, Kateřina. *Matky kuráže: Lesbické rodiny v pozdně moderní společnosti*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011, s. 119. ISBN 978-80-7419-041-4.
11. POLÁŠKOVÁ, Eva. *Plánovaná lesbická rodina: Klíčové aspekty přechodu k rodičovství*. Brno: Masarykova Univerzita, 2009, s. 249. ISBN 978-80-210-5013-6.
12. PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky*. Praha: Portál, 2009, s. 271. ISBN 978-80-7367-567-7.
13. PRŮCHA, Jan – WALTEROVÁ, Eliška – MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál 1995, s. 292. ISBN 80-7178-029-4.

14. SIVÁK, Jakub. *Náhradní mateřství v českém právu a související otázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 80. ISBN 978-80-7552-678-6.
15. SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta, 2016, s. 163. ISBN 978-80-88163-09-1.
16. SLOBODA, Zdeněk. Registrované partnerství a homoparentalita v Česku. In *Gender a výzkum* 22, 2021, s. 139-169. ISBN 2570-6578.
17. ŠIMEK, Jiří. *Lékařská etika*. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 222. ISBN 978-80-247-5306-5.
18. ŠULOVÁ, Lenka – FAIT, Tomáš – WEISS, Petr. *Výchova k sexuální reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, 2011, s. 439. ISBN 978-80-7345-238-4.
19. VALDROVÁ DECARLI, Jana et al. *abc feminismu*. Brno: NESEHNUTÍ, 2004, s. 232. ISBN 80-903228-3-2.
20. VÝROST, Jozef et al. *Sociální psychologie*. Praha: Grada, 2008, s. 404. ISBN 978-80-247-1428-8.

Elektronické zdroje

21. Asistovaná reprodukce. In *Gennet* [online]. [cit. 15.11.2022]. Dostupné z: <https://www.gennet.cz/intrauterinni-inseminace-iui>.
22. BOHOUNKOVÁ, Petra. Registrované partnerství, adopce homosexuály? Pro Slováky jsou některá témata stále příliš citlivá. In *čt24* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3055486-registrovane-partnerstvi-adopce-homosexualy-pro-slovakysou-nektera-temata-stale>.
23. Být LGBT+ v Česku. In *Veřejný ochránce práv* [online], 2019 [cit. 15.11.2022]. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/DISKRIMINACE/Vyzkum/Vyzkum-LGBT.pdf>.
24. COTTAINS, Camille. Gay rights around the world: where are we at? Generation for Rights Over the World. In *growthinktank* [online]. 2021 [cit. 08.03.2023]. Dostupné z: https://www.growthinktank.org/wp-content/uploads/2021/02/Gay-rights-around-the-world_-where-are-we-at_.pdf.
25. DAWIDOWICZ, Veronika. Dvě mámy z malé vsi: Nesud'te nikdy lidi podle toho, koho milují. In *Jihlavské listy* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://www.jihlavske-listy.cz/clanek32900-dve-mamy-z-male-vsi-nesudte-nikdy-lidi-podle-toho-koho-miluji.html>.

26. DAXNER, Barbora. Najprv musíme byť v pohode my, aby boli v pohode aj naše deti, hovoria dlhoročné partnerky a dve maminy Adel a Maťa. In *Apríl Curaprox magazín o ženách* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://aprilmagazin.curaprox.com/najprv-musime-byt-v-pohode-my-aby-boli-v-pohode-aj-nase-deti-hovoria-dlhorocne-partnerky-a-dve-maminy-adel-a-mata/>.
27. GREEN, Richard. Sexual Identity of 37 Children Raised by Homosexual or Transsexual Parents. In *American Journal of Psychiatry* [online], 1978, 135(6), s. 692-697. Dostupné z: <https://www.acthe.fr/upload/1445876204-sexual-identity-of-37-children-raised-by-homosexual-or-transsexual-parents.pdf>.
28. HLAVÁČKOVÁ, Kateřina. Nálepku od státu nepotřebujeme. Chceme být rovnoprávnými rodiči, říkají dva tátové. In *Aktuálně.cz* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/duhova-rodina/r~c23fa822a9c411eb9f15ac1f6b220ee8/>.
29. IUI – intrauterinní inseminace. In *Pronatal* [online]. [cit. 15.11.2022]. Dostupné z: <https://pronatal.cz/cs/umele-oplodneni/intrauterinni-inseminace>.
30. KUTÁLKOVÁ, Petra. *Sešívání rodiny: nový život zevnitř i zvenku* [online]. 2017 [cit. 15.11.2022]. Dostupné z: <https://praguepride.cz/cs/kdo-jsme/media-download/publikace/21-sesivane-rodiny-novy-zivot-zevnitr-i-zvenku/file>.
31. MUSIL, Jakub – PETICKY, Norbert. Standardní problémy nestandardní rodiny. In *YouTube*, TEDx Talks [online]. [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=PQ-0JhjvMQY>.
32. Náš příběh. In *YouTube*, Dva tátové [online]. [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=t1ny5uY-DOo&list=PLoBYQ3EbBhSPEajQe2LzPMaFJgN8Iqow6>.
33. NEDBÁLKOVÁ, Kateřina – POLÁŠKOVÁ, Eva. *Gay a lesbické rodiny* [online]. Brno: Masarykova Univerzita, Fakulta sociálních studií, 2004, s. 8. [cit. 15.11.2022]. Dostupné z: <https://cmpsy.cz/files/pd/2004/texty/pdf/nedbalkova.pdf>.
34. PITOŇÁK, Michal. Stručný vývoj postavení „homosexuality“ (nehomosexuality) v Česku. In *Queergeography* [online]. [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://queergeography.cz/strucny-vyvoj-postaveni/>.
35. Podmínky pro umělé oplodnění od roku 2022. In *vzp* [online]. [cit. 15.11.2022]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/o-nas/tiskove-centrum/otazky-tydne/podminky-pro-umele-oplodneni-od-roku-2022>.

36. Postoje odborníků a odbornic k výchově dětí dvěma matkami nebo dvěma otci. In *Jsmefěr* [online]. 2020 [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: https://assets.nationbuilder.com/themes/58f3c55578b8e25d5e000000/attachment/s/original/1613568827/Brozura_Postoje_odborniku_a_odbornic_2020.pdf?1613568827.
37. Rainbow Europe map and index 2022. In *liga-europe* [online]. 2022 [cit. 08.03.2023]. Dostupné z: <https://www.ilga-europe.org/report/rainbow-europe-2022/>.
38. Rozdíly mezi manželstvím a registrací. In *Jsmefěr* [online]. [cit. 05.02.2023]. Dostupné z: <https://www.jsmefer.cz/rozdily>.
39. The United States Surrogacy Law Map. In *creative family connections* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://www.creativefamilyconnections.com/us-surrogacy-law-map/>.

Legislativa

40. Zákon č. 48/1997 Sb., Zákon o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-48>.
41. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. In *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 15.11.2022] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.
42. Zákon č. 115/2006 Sb., Zákon o registrovaném partnerství. In *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 15.11.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-115>.
43. Zákon č. 373/2011 Sb., Zákon o specifických zdravotnických službách. In *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 08.02.2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-373>.

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Pohlaví respondentů	37
Tabulka 2 - Věk respondentů.....	38
Tabulka 3 - Studovaná fakulta.....	40
Tabulka 4 - Umožnění homoparentality	41
Tabulka 5 - Nesouhlas s homoparentalitou u pohlaví	42
Tabulka 6 - Nesouhlas s homoparentalitou podle fakult	42
Tabulka 7 - Způsob vzniku homoparentální rodiny	44
Tabulka 8 - Způsob vzniku homoparentální rodiny – kombinace.....	45
Tabulka 9 – Shoda názoru studentů s názorem jejich rodičů	46
Tabulka 10 - Shoda názoru studentů, kteří nepodporují homoparentalitu, s názorem jejich rodičů.....	47
Tabulka 11 - Zapsání v rodném listě dítěte	48
Tabulka 12 – Pravděpodobnost rozpadnutí homosexuálního páru.....	49
Tabulka 13 - Složení respondentů, kteří si myslí, že je pravděpodobnější rozpad homosexuálního páru.....	49
Tabulka 14 - Zženštilost chlapce z lesbického páru	50
Tabulka 15 – Potřebná opora dívek v gay páru v dospívání	51
Tabulka 16 - Znalost homosexuální rodiny	52
Tabulka 17 - Složení odpovědí respondentů, kteří by neumožnili homoparentalitu.....	52
Tabulka 18 - Schopnost plnit rodičovskou roli	53
Tabulka 19 – Negativní ovlivnění dítěte v homoparentální rodině	54
Tabulka 20 - Vliv homosexuální rodiny na sexuální orientaci dítěte.....	55
Tabulka 21 – Nedostatek mužských a ženských vzorů	56
Tabulka 22 - Zmatek dítěte ohledně jeho identity.....	57
Tabulka 23 – Obraz heterosexuální rodiny v rodinách homosexuálních	58
Tabulka 24 – Problémovost dítěte	59
Tabulka 25 – Stejnopohlavní páry jako součást mainstreamu v kultuře	60
Tabulka 26 - Potřeba otce i matky k zdravému vývoji.....	61
Tabulka 27 - Empirické četnosti H1	62
Tabulka 28 - Teoretické četnosti H1	63
Tabulka 29 - Testové kritérium H1	63
Tabulka 30 - Data k H1	63
Tabulka 31 - Empirické četnosti H2.....	64
Tabulka 32 - Teoretické četnosti H2	64
Tabulka 33 - Testové kritérium	64
Tabulka 34 - Data k H2	65
Tabulka 35 - Empirické četnosti H3.....	66
Tabulka 36 - Teoretické četnosti H3	66
Tabulka 37 - Testové kritérium H3	66
Tabulka 38 - Data k H3	67
Tabulka 39 - Empirické četnosti H4.....	68
Tabulka 40 - Teoretické četnosti H4	68
Tabulka 41 - Testové kritérium H4	68
Tabulka 42 - Data k H4	69
Tabulka 43 - Empirické četnosti H5.....	70

Tabulka 44 - Teoretické četnosti H5	70
Tabulka 45 - Testové kritérium H5	70
Tabulka 46 - Data k H5	71
Tabulka 47 - Empirické četnosti H6.....	72
Tabulka 48 - Teoretické četnosti H6	72
Tabulka 49 - Testové kritérium H6	72
Tabulka 50 - Data k H6	73

Seznam grafů

Graf 1 - Pohlaví respondentů.....	37
Graf 2 - Věk respondentů	39
Graf 3 - Studovaná fakulta.....	40
Graf 4 - Umožnění homoparentality.....	41
Graf 5 - Způsob vzniku homoparentální rodiny	44
Graf 6 - Shoda názoru studentů s názorem jejich rodičů.....	46
Graf 7 - Zapsání v rodném listě dítěte	48
Graf 8 - Pravděpodobnost rozpadnutí homosexuálního páru	49
Graf 9 - Zženštilost chlapce z lesbického páru.....	50
Graf 10 - Potřebná opora dívek v gay páru v dospívání.....	51
Graf 11 - Znalost homosexuální rodiny.....	52
Graf 12 - Schopnost plnit rodičovskou roli	53
Graf 13 - Negativní ovlivnění dítěte v homoparentální rodině	54
Graf 14 - Vliv homosexuální rodiny na sexuální orientaci dítěte.....	55
Graf 15 - Nedostatek mužských a ženských vzorů.....	56
Graf 16 - Zmatek dítěte ohledně jeho identity.....	57
Graf 17 - Obraz heterosexuální rodiny v rodinách homoparentálních	58
Graf 18 - Problémovost dítěte	59
Graf 19 - Stejnopohlavní páry jako součást mainstreamu v kultuře.....	60
Graf 20 - Potřeba otce i matky k zdravému vývoji.....	61

Přílohy

Příloha č. 1: dotazník

Názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu

Dobrý den,

jmenuji se Denisa Fišerová a jsem studentkou 3. ročníku bakalářského studia na Univerzitě Pardubice, studijního programu Humanitní studia. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění krátkého dotazníku na téma Názory studentů Univerzity Pardubice na homoparentalitu, který poslouží ke zpracování praktické části mé bakalářské práce. Dotazník je zcela anonymní.

Děkuji za Vaši ochotu a čas strávený vyplňováním dotazníku.

Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž

Jakou fakultu Univerzity Pardubice studujete?

- Dopravní fakulta Jana Pernera
- Fakulta ekonomicko-správní
- Fakulta elektrotechniky a informatiky
- Fakulta chemicko-technologická
- Fakulta filozofická
- Fakulta restaurování
- Fakulta zdravotnických studií

Umožnili byste homosexuálním párům vychovávat dítě?

- Ano
- Ne

Pokud ano, jakým způsobem byste umožnili, aby homosexuální páry přišli k dítěti?

- Adopce
- Pěstounská péče
- Náhradní mateřství
- Umělé oplodnění
- Homosexuálním párům bych neumožnil(a) mít dítě

Shoduje se Váš názor na homosexuální rodičovství s názorem Vašich rodičů?

- Ano
- Ne

Umožnili byste homosexuálním párům, aby byli oba partneři zapsaní v rodném listě dítěte? Např. rodič 1, rodič 2

- Ano
- Ne

Je podle Vás pravděpodobnější, že se rozpadne homosexuální rodina než heterosexuální rodina?

- Ano
- Ne

Domníváte se, že chlapec vychovávaný lesbickým párem bude zženštilější než chlapec vychovávaný v heterosexuální rodině?

- Ano
- Ne

Domníváte se, že gay pár bude schopen poskytnout dívce v dospívání potřebnou oporu? Např. při první menstruaci a dalších tělesných změnách

- Ano
- Ne

Znáte nějakou homosexuální rodinu? (sociální sítě, vaše okolí)

- Ano, ze sociálních sítí
- Ano, ze svého okolí
- Ano, ze sociálních sítí i ze svého okolí
- Žádnou homosexuální rodinu neznám

Homosexuální páry dokáží plnit rodičovskou roli stejně jako heterosexuální páry.

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Výchova dítěte homosexuálním párem ho negativně ovlivňuje. Např. šikana

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Výchova dítěte v homosexuální rodině ovlivní jeho sexuální orientaci.

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Výchova dítěte v homosexuální rodině způsobuje nedostatek mužských či ženských vzorů.

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Dítě vychovávané v homosexuální rodině bude mít v hlavě zmatek ohledně jeho identity.

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Homosexuální pár není schopen představit dítěti, jak funguje rodina heterosexuální.

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Dítě vychované v homosexuální rodině bude problémové. Např. prospěch, kázeň apod.

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Stejnopohlavní páry by měly být součástí mainstreamu v kultuře. Např. filmy, seriály, knihy, divadlo

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím

Dítě potřebuje k zdravému vývoji otce i matku (tedy ne vyrůstat v homosexuální rodině).

- Naprosto souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Naprosto nesouhlasím